AN AMMATTI-
TYNEET
VASEMMALLE

N OSASTON NÄYTTÄMÖ

NHA JA UUSI''

SH-HAALILLA

akuun 31 pnä kello 8 ip.

NEISTOSSAMME

UUN 28 PNÄ

Motoramic

ROLET

MINTAKYKY!

LISUUS!

TTAKO

Motors Ltd.

OSMOBILE

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 1 Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 125 — Vol. XXXVII vuosikerta Sudbury, Ontario Torstaina, lokakuun 28 p. — Thursday, October 28, 1954

Ad Allan seurasi avuttomana kun hänen poikansa Orville paloi kuoliaaksi trokinsa hytissä maantiellä Orangevillessa. Ilmeisestikään trokin jarrut eivät toimineet koska troki, törmäyttyään ensiksi santatrokia vastaan syöksyi gasoliinitrokiin, joka syttyi palamaan tuhoten molemmat trokit. Ylempänä nähdään palava gasoliinitroki.

N-liitto avaa mahdollisuudet suurelle turistiliikenteelle

Itävaltalainen retkikunta valloittanut vuoren huipun

Katmandu, Nepal. — Kolme henkilöä käsittävä itävaltalainen retkikunta on valloittanut Cho Oyun huipun Himalajan vuoristossa, ilmoitettiin täällä maanantaina. Se on seitsemänneksi korkein vuorenhuippu maailmassa ja kohoaa 26,867 jalkaa yläpuolelle merenpinnan.

Retkikunnan muodostivat geoloogi Herbert Tichy, insinööri Josef Joechler ja prof. Helmut Heubergcr.

Retkikunnan ilmoitetaan päässeen huipulle viime tiistaina.

Erinäisiä valtuuskuntia vieraillut Neuvostoliitossa erittäin runsaasti

Moskova. — Pääministeri Malenkov on sanonut, että Neuvostoliitto on pian avoinna entisestään suuremmalle turistiliikenteelle. Tämä on ilmennyt niistä monista keskusteluista ulkomaalaisten valtuuskuntien kanssa, erikoisesti Britannian parlamentin valtuuskunnan jäsenten keskustelussa Malenkovin kanssa t.k. 16 pnä.

Brittiläisten naisvaltuuskunnan jäsenet olivat maininneet hänelle, että Neuvostoliitto on liiaksi eristetty muusta maailmasta heidän mielestään.

Malenkov, kertovat ne jotka olivat tilaisuudessa läsnä, oli kuunnellut hyväntuulisen näköisenä näitä huomautuksia ja vastannut, että turistiliikennettä tullaan huomattavasti laajentamaan lähitulevaisuudessa.

Useat neuvostohallituksen virkailijat oat sanoneet ulkomaalaisille diplomateille, että todennäköisesti ensi kesänä voidaan laajentaa turistiliikennettä.

Tähän saakka se on ollut Neuvostoliittoon hyvin rajoitettua. Sensijaan erinäisiä valtuuskuntia on tänne saapunut jatkuvasti. Pääministeri Malenkov on sanonut, että valtuuskuntien vaihtaminen on edistänyt kansainvälistä yhteisymmärrystä.

Turistiliikenteen laajentamiseen viittaavat monet seikat, kuten vapaus entistä suuremmassa määrässä matkustaa Neuvostoliitossa ja parhaillaan rakennetaan juuri valmistuneiden lisäksi neljää suurta hotellia Moskovassa.

Saksan aseistaminen lisää maailman jännitystilannetta

Kostonhaluisten hitleriläisten kenraalien komentama armeija johtaa sotaan

United Nations, N. Y. — Neuvostoliiton YK:n päävaltuutettu Andrei Vyshinski sanoi maanantaina, että sopimus Länsi-Saksan aseistamisesta lisää eikä lievitä maailman jäännitystilannetta.

"Voidaanko väittää, että Lontoon ja Pariisin sopimus Saksan Wehrmachtin — 500,000 vahvuisen armeijan kostonhaluisten hitleriläisten kenraalien komentamana — muodostaminen olisi yhdenmukainen sen tehtävän kanssa jonka hyväksi me työskentelemme täällä?" kysyi hän.

Hän sanoi tämän pitäessään pitemmän puheen aseistariisumisesta poliittisen komitean kokouksessa.

"Haluan sanoa ettei saa olla sopimuksia, jotka ovat hyökkäystä varten kun te sanotte pyrkivänne aseistariisumiseen täällä."

Moskova. — Pravdassa julkaistiin maanantaina kirjoitus jossa sanottiin, että maailman edessä on nyt kaksi valintaa — neljän vallan konferenssi Saksan yhdistämiseksi taikka Länsi-Saksan aseistaminen, joka johtaa sotaan.

Kirjoituksessa sanottiin, että tälaiseen valintaan pakoittaa Pariisissa lauantaina allekirjoitettu sopimus.

Amerikkalaiset johtajat ovat valinneet suunnan, joka jakaa Saksan kahtia pitkiksi ajoiksi ja yrittävät syventää Saksan kahtia jakaantumisen entistä vaarallisemmaksi.

Kaatosade ja maanvieremät aiheuttaneet hirvittävää jälkeä Italian eteläosassa

Kokonaisia kyliä tuhoutunut ja ainakin 270 ihmistä on saanut surmansa

Salerno, Italia. — Pahin kaatosade ja maanvieremät mitä tunnetaan Italian viimeajan historiassa, aiheuttivat tiistaina hirvittäviä vahinkoja Salernon lahden rannalla. Epävirallisten tietojen mukaan surmansa saaneiden lukumäärä on 270 ja 170 on kateissa. Pääministerin virasto ilmoitti tiistai-iltana, että virallisesti tiedetään 139 saaneen surmansa.

Tuhosta kärsinyt alue ulottuu Salernosta noin 10 mailia etelään. Maanvieremät hävittivät Marina de Vieran Canelonin, Molinan, Allesion ja San Ceraruon kylät. Laivat etsivät Salernon lahdella sinne huuhtoutuneiden kuolleiden ruumiita. Salernon Verdin teatteriin koottiin tiistaina 87 surmansa saaneen ruumista.

Cava Tirrenin ja Salernon välinen silta murtui kun useita trokeja oli kulkemassa sitä pitkin ja trokit syöksyivät syvään rotkoon. Kaatuneet puut ja liejuun tarttuneet autot sulkevat teitä.

Kaikkein enin sateesta ja meenvieremistä kärsivät köyhät pienmaaomistajat, jotka pääasiassa kasvattavat viinirypäleitä.

Salernossa on onnettomuuden johdosta jotunut 5,000 ihmistä kodittomaksi.

Sensuurit uhkaavat perusvapauksia

Sanoi Toronton yliopiston professori Marcus Long puheessaan Niagara Fallsilla

Niagara Falls. — Sensuurit hävittävät hiljalleen Canadan perusvapaudet, sanoi täällä tiistaina Toronton yliopiston psykologian prof. Marcus Long.

Puhuessaan täällä Central Canada Broadcasting Associationin kokouksessa Long sanoi, että canadalaiset ovat väärässä siinä jos heistä tuntuu, että vapaus ei ole vaarassa jos "tätä vapautta hävitetään vähän kerrassaan".

Jos sensurointi lisääntyy, niin se voi johtaa sanomalehti- ja radiovapauden menettämiseen ja "jos nämä vapaudet riistetään kaikki muu seuraa pian sen jälkeen", sanoi hän.

Esittäessään esimerkkiä sensuroinnista hän esitti todistuksia kuinka poliitikot pyytävät, että radiolausunnot tarkastetaan tarkoituksella estää niiden loukkaamasta kenenkään uskonnollisia tunteita ja "yhdessä maakunnassa" valentamaan kommunistit ja Jehovan todistajat.

Työttömyysvakuutuslakiin suunnitellaan muutoksia

Hallituksen on pakko ollut ottaa huomioon työläisten vaatimukset ja ryhtyä suunnittelemaan muutoksia työttömyyslakiin

Ottawa. — Useista eri liittohallituksen departmenttien virkailijoista kokoonpantu erikoinen komitea suunnittelee parhaillaan v. 1955 parlamentin istuntokaudelle erinäisiä muutoehdotuksia työttömyysvakuutuslakiin, tiedoitettiin täällä maanantaina.

Tarkoituksena sanotaan olevan saada sellaisia muutoksia tähän lakiin, joista olisi suurempaa hyötyä talven aikana työttömille.

Sikäli kuin täällä on saatu tietää, niin harkinnan alaisena on muutoksen siihen minimiaikaan minä aikana annetaan työttömyysvakuutusta. Samoin korkeimpien vakuutusmaksujen antaminen korkeimmissa palkkaluokkissa.

Parhaillaan laskuvirkailijat tutkivat miten lisääntyvät työttömyysvakuutusmaksut vaikuttaisivat $880,000,000 vakuutusrahastoon ja onko ja minkäverran työttömyysvakuutusmaksua korotettava.

Täällä ollaan siis mieltä, että ylimääräisen vakuutusmaksujen, jota annetaan nykyään tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 15 päivän välisenä aikana, ei tehdä muutoksia.

Nykyään saa työttömyysvakuutusmaksua korkeintaan noin vuoden ja minimiaika on 16 päivää, eli keskimäärin 20 viikkoa vuodessa. Uskotaan, että parlamentille tehdään ehdotus korottaa työttömyysvakuutuksen saannin minimiajaksi 20 viikkoa.

Nykyään saa perheellinen työttömyysvakuutusta 24 dollaria viikossa ja yksinäiset miehet $17.10 viikossa jos he ovat ansainneet vähintään $48 viikossa. Tämä on maksimimäärä. Nyt ehdotetaan että säädettäisiin uusi luokka sellaisille, joitten viikkoansiot ovat vähintään $60. Viimeksimainittuun luokkaan kuuluville mahdollisesti korotetaan vakuutusmaksuja 10 senttiä työnantajalta ja 10 senttiä työläiseltä. Liittohallitus maksaa työttömyysvakuutusrahastoon yhden viidennen osan siitä mitä työnantaja ja työläisen maksavat ja samalla se peittää rahaston hallintokustannukset.

Canadan kaikki uniot sekä muutkin työväenjärjestöt ovat pitkän aikaan esittäneet hallitukselle muutoksia työttömyysvakuutuslakiin.

Sementtityöläisten lakkoa yritetään saada päättymään

Toronto. — Ontarion työdepartmentin toimesta yritetään torstaina sovitella 300 sementtityöläisten lakkoa. Union, joka edustaa näitä 300 työläistä, edustajat kohtaavat Toronto Builders Exchangen edustajat ja sovittelijana tulee toimimaan Ontarion pääsovittelija Louis Fine.

Sementtityöläiset vaativat 15 sentin tuntipalkankorotusta. Heidän palkkansa on nykyään $1.65 tunnilta. He ovat hylänneet 5 sentin palkankorotustarjouksen. Lakko on kestänyt 10 päivää.

Viie tiistaina 1,500 AFL:n unioon kuuluvaa sähkötyöläistä lopetti lakon kun union johtajat allekirjoittivat työnantajain kanssa sopimuksen. Sopimuksen hyväksymisestä äänestetään jäsenistön kokouksessa.

Hemmingway ja Laxness Nobel-palkinnon ehdokkaita

Tukholma. — Ruotsin akatemian Nobelin instituutin 18 jäsentä ovat antaneet yhtä paljon ääniä islantilaiselle kirjailijalle Halldor Kilian Laxnessille ja amerikkalaiselle kirjailijalle Ernest Hemmingwaylle kun on äänestetty kuluvan vuoden Nobelin kirjallisuuspalkinnon antamisesta.

Lopullinen päätös siitä kenelle Nobelin kirjallisuuspalkinto annetaan tehdään torstaina.

Yhdysvaltain kauppavakoilu sietämätön

Hongkong. — Täällä ilmestyvässä englanninkielisessä lehdessä China Mailissa julkaistiin maanantaina kirjoitus, jossa kehoitettiin Britannian hallitusta painostamaan Yhdysvaltoja poistaakseen "sietämättömän sekaantumisen" Hongkongin ja Kiinan kansantasavallan lailliseen kauppaan.

Kirjoituksessa niinikään sanottiin, että ei voida kieltää niitä syytöksiä joita entinen kauppaministeri Harold Wilson teki Britannian alahuoneessa täällä olevia amerikkalaisia konsuliviranomaisia vastaan "Britannian kaupan vakoilemisesta."

Kolme henkilöä sai surmansa ankarien sateitten takia

Lissabon. — Täällä ilmoitettiin maanantaina, että viime sunnuntaina vallinneiden ankarien sateitten johdosta sai Portugalin teollisuusalueella Vouga-joen laaksossa surmansa kolme henkilöä. Sateitten johdosta kolme tehdasta luhistui ja vesi vei viisi siltaa.

Putkityöläisten lakko jatkuu Montrealissa

Montreal. — Kahden putkityöläisten union, työnantajain ja työdepartmentin sovittelijain neuvottelut sopimuksen saamiseksi katkesivat täällä tiistaina. Montrealissa on 4,000 putkityöläistä ollut lakossa kuusi viikkoa.

Nuorukainen kuoli vahingonlaukauksesta

Fort William. — Täältä tiedoitettiin maanantaina, että 17-vuotias Kenneth Savela sai surmansa kun hänen toverinsa 17-vuotiaan Edward Sawchukin kivääri laukesi vahingossa ja kuula sattui Savilaa päähän silmien väliin.

Onnettomuuden sattuessa molemmat nuorukaiset, jotka kuuluvat reserviarmeijaan, siirtyivät porstuasta ulos harjoittelemaan.

Mies paloi kuoliaaksi asunnon mukana

Picton. — Maanantaina paloi kuoliaaksi 24-vuotias Albert Delorne Wellintonissa asunnon mukana. Poliisi on sitä mieltä, että tulipalo on saanut alkunsa lämmityslaitteista.

Delorne on asunut yksinään tulipalossa tuhoutuneessa asunnossa.

Kallista kestitystä

Nassau, Bahamas. — Bahaman lainlaatijakunta on päättänyt myöntää hallitukselle käytettäväksi $33,600 prinsessa Margreten vierailukuluihin kun hän saapuu tänne ensi helmikuun 26 päivänä lähes kuukauden kestävälle vierailulle.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Canadan farmarien tulot kuluvan vuoden aikana arvioidaan $450,000,000 pienemmiksi kuin viime vuonna. Taloudellista lamakautta osoittaa lisäksi se, että koti- ja ulkomaankauppa ovat myöskin laskeneet.

United Nations, N. Y. — Poliittisen komitean kokouksessa keskiviikkona yksimielisesti hyväksyttiin Canadan ehdotus viiden suurvallan — Canadan, Neuvostoliiton, Britannian, Yhdysvaltain ja Ranskan — aseistariisumisneuvottelun pitämisestä.

Salerno, Italia. — Maanvieremissä ja rankkasateissa kuolleiden lukumäärän tänä aamuna ilmoitettiin olevan 281 ja sen lisäksi kadonneita on 190 henkilöä.

Kairo. — Egyptissä vangittujen moslemilaisten lukumäärä keskiviikkona oli yli 200 henkilöä. Joukkovangitseminen alkoi sen jälkeen kun pääministeri Nasseria vastaan tehtiin murhayritys Alexandriassa viime tiistaina. Sisäministeri sanoi keskiviikkona, että seuraavan 24 tunnin aikana vangittujen lukumäärä voi nousta 500 henkilöön.

Aseiden valmistamisen keskeyttämistä ehdotettu

Yoshidan edessä epäluottamuslause palattuaan matkalta

Tokio. — Pääministeri Shigeru Yoshidan oman liberaalipuolueen johtokunta ennusti sunnuntaina, että vastustuspuolueet voivat kerätä taakseen niin paljon voimaa, että ne voivat antaa Yoshidan hallitukselle epäluottamuslauseen kun parlamentti kokoontuu ensimmäiseen istuntoonsa.

Bankboku Ono, liberaalipuolueen yhteeristön johtaja, sanoi Yoshidan johtoasemaa vastustavien 35 liberaaliedustajan äänestävän vastuspuolueen mukana hallituksen luottamuskysymyksessä.

Liberaaleilla on 230 paikkaa parlamentin 467 paikasta.

Uuden parlamentin uskotaan kokoontuvan istuntoon marraskuun lopulla, jolloin Yoshida palaa maailmanympärimatkaltaan.

Siksi kunnes päästään käytännölliseen sopimukseen aseistariisumisesta

United Nations, N. Y. — YK:n 60 maata edustavan poliittisen komitean viimeisessä istunnossa tiistaina Intian päävaltuutettu V. K. Krishna Menon kehoitti keskeyttämään kaikkien sota-aseiden valmistamisen siksi kunnes päästään sopimukseen aseistariisumisesta. Hän kehoitti tekemään "välirauhan" aseiden valmistamisessa.

Menonin ehdotti myöskin, että YK:n yleiskokous keskeyttäisi vain istuntonsa joulukuussa sensijaan että se päättäisi istuntonsa. Hän sanoi, että tämä antaisi tilaisuuden kokoontua pian jos aseistariisumiskomissioni ehdottaa pikaisia toimenpiteitä.

Canadan ehdotus viiden vallan aseistariisumisneuvotteluista — johon ovat yhtyneet Neuvostoliitto, Ranska, Yhdysvallat ja Britannia — uskotaan hyväksyttävän ja siitä uskotaan äänestettävän ensi tilassa.

Washington. — Valtiosihteeri sanoi maanantaina hallituksen istunnossa, että hän usko Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan hylkäävät Neuvostoliiton ehdotuksen Saksan yhdistämisestä ja yleisten vaalien toimittamisesta Saksassa.

"Kun me olemme luonneet, kuten toivon, länsivaltain aseman yhtenäiseksi ja lujaksi", sanoi hän, "niin sitten voi neuvottelulle olla uusi perusta, jota ei ole olemassa tällä hetkellä."

Dulles uskoi, että Ranskan kansalliskokous ratifioi Lontoon ja Pariisin sopimuksen Länsi-Saksan aseistamisesta. Viitaten Ranskan kansalliskokouksen kieltäytymiseen ratifioimasta Euroopan armeijan sopimusta sanoi hän, että "tällä hetkellä ei ole vaihtoehtoa" nykyiseen sopimukseen nähden.

United Nations, N. Y. — Canadan valtuutettu Paul Martin ja Neuvostoliiton Andrei Vyshinski neuvottelivat tiistaina ja sopivat mihin ryhdytään aseistariisumiskysymykseen nähden keskiviikkona.

Neuvottelu, jossa Martin edusti Britanniaa, Yhdysvaltoja, Ranskaa ja Canadaa, johtui siitä keskustelusta, joka tuli esille poliittisen komitean kokouksessa aseistariisumiskysymyksen yhteydessä.

Keskustelun aikana Intia ja Australia esittivät, että äänestettäisiin heidän tekemistään aseistariisumisehdotuksista.

Martinin ja Vyshinskin neuvottelun tuloksena on se, että Neuvostoliitto, Ranska, Yhdysvallat, Britannia ja Canada pyytävät Intiaa ja Australiaa ettei äänestystä vaadittaisi.

Osa valtuutetuista on sitä mieltä, että molemmat ehdotukset voisivat tulla esteiksi aseistariisumisproblemien ratkaisussa.

Italialaiset marssineet Triestiin

Trieste. — Italialaiset armeijan osastot marssivat tiistaina ankaran rankkasateen vallitessa Triesteen. Virallinen miehitys päättyi siihen kun brittiläinen liittolaisten miehitysjoukkojen komentaja, kenraalimajuri Sir John Wilson luki julistuksen, jossa sanottiin, että "Britannian ja Yhdysvaltain sotilashallinto Triesten vapaalla alueella on täten päättynyt".

Italian ja Jugoslavian Triesteä koskevassa sopimuksessa sovitaan siitä, että Triesten kaupunki siirtyy Italialle ja ns. B-alue Jugoslavialle.

Auto karjalaumaan vanhus sai surmansa

Simcoe. — Maanantaina sai surman 68-vuotias farmari Lorne Swain kun auto ajoi karjalaumaan lähellä Langtonia. Onnettomuudessa sai surmansa myöskin yksi lehmä.

Autoa ajanut Melvin Furler sanoi, että onnettomuuteen oli syynä sakea sumu.

Canadan lähettiläs saapunut Tokioon

Tokio. — Canadan uusi lähettiläs T. C. Davis saapui tänne tiistaina. Hän ottaa R. W. Mayhewn paikan, joka sairauden takia luopui toimestaan viime elokuussa.

Montrealin pormestariksi valittu Jean Drapeau

Hän sai lähes yhtä paljon ääniä kuin toiset pormestariehdokkaat yhteensä

Montreal. — Montrealin pormestarivaaleissa tiistaina kaupungissa, jossa on yli 300,000 ... valittiin pormestariksi 38-vuotias lakimies Jean Drapeau, joka sai 76,155 ääntä 153,960 annetusta äänestä. Hänen populaarisuutensa on kohottanut se kun hän osallistui tuomari Francois Caronin kanssa Montrealin poliisilaitoksen suojassa toimivien peliluolien ja porttoloiden paljastamistutkimuksiin.

... Camille Dionne sai 2,068 ääntä. Valtuustonehdokkaiden äänimäärät olivat: St. Henryn äänestyspiirissä Madelaine Parent 856, N. D. G:n piirissä "Danny" Daniel 1,177, n:o 4 piirissä Harry Gulkin 1,579, n:o 5 piirissä Guy Caron 1,468, n:o 6 piirissä Marcel Gelinas 889, n:o 8 piirissä J. B. Brunele 716, n:o 10 piirissä Charles Maranda 848 ja Rosemountin piirissä Louis Rodrigue 1,622 ääntä.

Montrealin kunnallisvaalit muodostuivat maanantaina hyvin kiivaiksi siinä mielessä, että eri edustajaehdokkaiden toimistoihin hyökättiin ja hävitettiin konttorikalustoa ja muita välineitä.

Kun ottaa huomioon työväenliikettä vastaan harjoitetun vainon ja sen, että Montrealin kunnallishallituksen mukaan äänestyksellä valitaan valtuustoon ainoastaan 66 jäsentä ja 33 jäsentä nimittää teollisuus- ja liikelaitokset sekä valistusjärjestöt.

Drapeau sanoi vaalien päätyttyä, että hänen ensimmäisenä tehtävänään on pidättää toimestaan nykyinen poliisipäällikkö J. Albert Langlois, jonka tuomari Caron tuomitsi sakkoon ja julisti hänet toimeensa kelpaamattomaksi. Langlois on kuitenkin senjälkeen toiminut poliisipäällikkönä vedottuaan tuomionsa. Tuomari Caronin tuomio perustui tutkimuksissa paljastettuihin tuloksiin, joissa tuomarin mielestä voitiin sitovasti todistaa poliisipäällikön suojelleen Montrealin pelipaikkoja sekä porttoloita.

Montrealin vaaleihin osallistui noin 50 prosenttia äänikelpoisista kun sensijaan niitä edeltäneisiin vaaleihin ainoastaan noin 35 prosenttia.

Uniot lupaavat tukea Fordin lakkolaisille

Heidän taistelustaan on tullut kaikkien Canadan työläisten taistelu

Windsor. — Ford-yhtiö yrittää murtaa union ja Canadan tehtailijoitten Yhdistys joka yrittää estää kaikilla aloilla palkkojen korotuksen, antaa tukensa yhtiölle, sanottiin täällä suuressa unionistien kokouksessa. Kokoukseen osallistui 1,500 henkilöä eri unioista.

Kaikki United Automobile Workersin osastot sekä monet muut uniot lupasivat antaa kaiken tukensa lakossa oleville Ford-yhtiön työläisille.

Windsorin Työväenneuvoston presidentti ilmoitti, että joukkopiketeeraus täällä olevalla Ford-yhtiön tehtaalla järjestetään marraskuun 6. pnä. Hän sanoi, että taistelusta Fordia vastaan on tullut kaikkien Canadan työläisten taistelu.

Paitsi UAW:n osastoja seuraavat uniot ovat luvanneet antaa tukensa: International Teamsters Unio (APL), United Steelworkers of America (CIO-CCL), United Chemical Workers (CIO-CCL), ja Retail, Wholesale and Department Store Union (CIO-CCL).

Kokouksen pääpuhuja UAW:n rahastosihteeri Emil Mazey sanoi, että Canadan työväen laissa on jotain vikaa ja että Canadan uniot kärsivät vieläkin enemmän rajoituksista kuin mitä Yhdysvalloissa Taft-Hartley-lain alaisina.

United Automobile Workers Union osasto 195 ilmoitti maanantaina, että Chrysler Corp. of Canadan työläiset ovat alentaneet palkankorotusvaatimustaan 30 sentistä tunnilta 15 senttiin. Kun ottaa huomioon muut työehtosopimuksen parannusvaatimukset, niin ne tekevät yhteensä noin 20 sentin korotuksen tunnilta.

Yhtiön ja union väliset neuvottelut katkesivat noin kuukausi sitten ja asia alistettiin sovittelulautakunnalle. Sovittelulautakunnan raportti odotetaan annettavaksi muutaman viikon sisällä.

Täällä olevassa Chryslerin tehtaassa työskentelee 5 200 työläistä. Alin tuntipalkka on $1.60.

Poliittinen ajojahti käynnissä Meksikossa

Mexico City. — Kymmenen miestä, niiden mukana Meksikon kommunistipuolueen johtaja Dionisio Encinas, tuomittiin maanantaina 15 päiväksi vankeuteen aseitten hallussapidosta. Heidät vangittiin viime viikon lopussa toimeenpannuissa reittauksissa. Viime viikolla oli eri osissa Meksikoa levottomuuksia gasoliinin hinnan korottamisen johdosta, jonka jälkeen toimitettiin vangitsemisia.

Kolme naista, jotka vangittiin viime viikolla, vapautettiin. Encinas sanoi, että hänellä ei ollut aseita kun hänet vangittiin. Tämän lisäksi, sanoi hän minulla on oikeus perustuslain nojalla kantaa aseita.

Egyptin pääministeriä vastaan murhayritys

Alexandria. — Egyptin pääministeriä Gamal Abdel Nasseria kohti ammuttiin kahdeksan laukausta kun hän täällä piti puhetta Liberationin torilla suurelle kansanjoukolle tiistaina. Hän puhui Egyptin ja Britannian Suezin kanavaa koskevasta sopimuksesta. Kuulat eivät kuitenkaan sattuneet häneen.

Sudanin Afrikan asioiden ministeri Marghani Hamza ja aleksandrialainen lakimies Ahmed Badr haavoittuivat ammutuista luodeista.

Nasser on viime päivinä liikkunut vahvan vartioston suojelemana koska on pelätty, että Moslemilaisen Veljeskunnan jäsenet yrittävät murhata hänet.

Heti kokouspaikalla ilmoitetaan vangitun 12 henkilöä ampumisen johdosta. Keskiviikkona tiedoitettiin, että vangittujen lukumäärä on 70 ja lisää vangitsemisia odotetaan.

Moslemilaiset ovat ankarasti vastustaneet Suezin sopimusta Britannian kanssa, jonka mukaan kanavan alueella oleva 83,000 vahvuinen armeija siirretään 20 kuukauden aikana pois.

Lapsi sai surmansa vahingonlaukauksesta

Port Arthur. — Maakuntapoliisi ilmoitti maanantaina, että 2-vuotias Winfield Desmoulin sai viime viikon lopulla surmansa kun hänen vanhemman veljensä ampuma-ase laukesi vahingossa White Laken lähellä olevalla metsäkämpällä.

Paikkakunta on niin eristetty, ettei vielä maanantaihin mennessä saatu yksityiskohtaisia tietoja tapauksesta.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264 Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Kekkosen viides hallitus

Kuten on uutistiedoissa jo kerrottu, Suomen viimeinen hallituskriisi päättyi Kekkosen viidennen hallituksen muodostamiseen, mikä kaikista kielteistä piirteistään huolimatta ei sittenkään vastaa sen paremmin suurporvarien kuin heidän Leskisensäkään syvällisempiä toivomuksia. Mitä Suomen työtätekevissä piireissä ajatellaan nyt ratkaistusta hallituskriisistä ja siihen liittyvistä asioista, se ilmenee kaikkein parhaiten SKDL:n pää-äänenkannattaja Vapaa Sanan viime perjantaina julkaisemasta toimituskirjoituksesta missä sanotaan:

"Maallamme on jälleen uusi hallitus — Kekkosen viides. Hallituspula oli lyhyt, sillä vajaassa viikossa entisen hallituksen eronpyynnöstä lukien uusi jo oli koossa. Edellisen hallituksen yhteydessä hyvin suuriksi lavastetut erimielisyydet taloudellisista kysymyksistä saatiin suurten hallituspuolueiden, sosdem-puolueen ja maalaisliiton keskenäisin kuin kaikkein suurimmin asioin SAK:n taholtakin on ilmoitettu, että sen uhkavaatimus yleislakosta, jonka piti alkaa marraskuun alussa, tullaan peruuttamaan, koska uuden hallituksen ohjelman taloudelliset osat kuulemma vastaavat suurin piirtein SAK:n vaatimuksia. Sen sijaan hallituksen kokoonpano, salkkujen jako, näyttää olleen paljon vaikeampaa ja sen selvittämisessä neuvottelijoilta kului aikaa enemmän kuin taloudellisen ohjelman lukkoon lyömisessä. Kaiken tämän pitäisi olla jo sinisilmäisimmillekin osoituksena siitä, etteivät taloudelliset kysymykset olleet pääasiana lyhyessä hallituspulassa ja sen syntymisessä.

Kaiken tämän jälkeen voidaan kysyä, saavuttivatko ne, jotka kaikkein kiivaimmin ajoivat hallituksen uudistamista, päämääränsä? Kokoomuspuolueen sanomalehtien happamista kirjoituksista päätellen näin ei tapahtunut. Ei siitäkään huolimatta, vaikka eräässä sosdempuolueen johtomiehen sanotaan — ainakin maalaisliittolaisten vakuutuksen mukaan — koko neuvottelujen ajan pitäneen yhteyttä kokoomuspuolueen johtoon jopa niin tiiviisti, että kokoomuksen päälehti tiesi julkaista neuvotteluissa sovitun ohjelman ennen kuin neuvotteluja käyvien puolueiden omat sanomalehdet.

Pääministerin salkkua kantaa jälleen tohtori Kekkonen, jonka "kuningastien" sosdem-puolueen puolueihteeri vannoi viime vaalien aikana katkaisevansa. Ulkoministerin salkku ei tullut Leskisen, eikä edes hänen puolueensa ministerin hallintaan, vaan joutui tri Kekkosen puolueveroille, tri Virolaiselle. Kaikesta päättäen tämä salkku oli kuitenkin se, jota eniten tavoiteltiin ja jonka johdosta neuvottelijoiden keskuudessa oli ennen erimielisyyksiä. Leskinen jäi tyytyä edelleen sisäministerin ja sosiaaliministerin kylläkin tärkeään — salkkuun.

Kaiken tämän lisäksi on tietenkin pantava merkille se, että maalaisliitto sai hallitukseen sellaisen nimen kuin ylijohtaja Vennamon ja opetusministerin tuolille Kerttu Saalastin, joka, ainakaan aikaisemmin ei ole suhtautunut kovin suurella myötätunnolla erinäisiin opetusalaa koskeviin kysymyksiin.

Sosialidemokraattisen puolue voi laskea hyödykseen sen, että sillä on nyt hallituksessa seitsemän ministeriä ja niiden joukossa kuudentena asemesta ja myös sen, että niiden ministerin joukossa on tällaisia, jotka ovat esiintyneet mm. salaputkijutun ja Lautiosaaren verilöylyn yhteydessä aikaisemmin ministereinä ollessaan.

Tällä suurisuuntaisesti lavastetulla näytelmällä saavutettiin kuitenkin sellaista, johon varsinkin työnantajapiirit ovat hyvin tyytyväisiä, vaikka yrittävätkin muodon vuoksi esittää vastalauseitaan. Sillä estettiin työläisten palkkojen korotus ja säästettiin siten ainakin 17,5 miljardia työnantajille. Niitä summia, joilla hallitusneuvottelujen tehtyjen sopimusten mukaan pitäisi alentaa elintarvikkeiden ja eräiden kulutustarvikkeiden hintoja, eivät maksa suurpääoman omistajat vaan tavalliset kansalaiset, vaikka välittömänä maksajana esiintyykin valtio. Sitäpaitsi suunnitellut hinnanalennukset, jos niitä nyt ollenkaan aiotaan mainostetussa laajuudessa toteuttaa, tulevat melkoisella varmuudella muodostumaan väliaikaisiksi samanlaisista pisteostoista aikaisemmin saatujen kokemusten mukaan.

Hallituskriisi ja sen yhteydessä sattuneet tapahtumat antavat työkansalle monta opetusta. Ne osoittavat ensiksi sen, että nyt hallituksen osallistuvat suuret puolueet eivät taloudellisissa kysymyksissä ole työkansan asialla. Toiseksi ne osoittavat sen, että SAK:n johdon enemmistö on valmis häikäilemättä uhraamaan työläisten edut joidenkin epämääräisten poliittisten etujen saavuttamiseksi sosdempuolueelle. Kolmanneksi ne osoittavat, että vain tiivistämällä yhteistoimintaansa työläiset pienviljelijät ja muut voivat saada oloihinsa korjauksia. Ja viimeksi ne opettavat, että kansandemokraattien, edustajien kolmanneksi suurimman ryhmän syrjäyttäminen hallitusvastuusta merkitsee koko työkansan elinetujen polkemista.

Erotatteko oman poikanne siasta?

Vahinkoja ei voida parhaalla tahdollakaan kokonaan estää. Mutta varovaisuuden ja huolellisuuden avulla saadaan vahingot melko vähäisiksi.

Ylläolevat ajatukset tulivat mieleemme lukiessamme Warnerista, N. H., Yhdysvalloista viime maanantaina tullutta uutista missä kerrottiin, että erää sikäläinen farmari oli ampunut kuoliaaksi oman 12-vuotiaan poikansa, jonka liikkuminen pitkän ruohikon seassa näytti hänestä villisian liikehtimiseltä.

Kuinka tämän suuntaisia vahinkoja tulee tuhkatiheään, niin on pakostakin eränkävijöiltä kysyttävä, että "erotatteko omaa poikaanne siasta?"

Tämä on sitäkin ajankohtaisempi kysymys juuri nyt, peuran metsästyksen alkaessa, sillä joka vuosi tapahtuu "vahingonlaukauksia", joista on seurauksena joko kuolema tai pitkäaikainen sairaus. Mitä Suomessa puhuen nämä vahingonlaukaukset ovat todellisuudessa "huolimattomuuslaukauksia" ja niinmuodoin myös vältettäviä "onnettomuuksia, vaikka onnettomuuksia ei voida parhaalla tahdollakaan välttää.

Tunnettu tosasia on, että joidenkin edesvastuuttomien ihmisten tapana on "ampua kaikkea mikä liikkuu" ja silloin on aina olemassa se vaara, että ammutaan vaikka omaa kaveria, joko sikana, pyynä tai peurana. Pyssyä käsiteltäessä olisi kuitenkin otettava ehdoton varmuus siitä, mitä ammutaan, eikä tarvitse jälestäpäin katua. Toisena huomattavana onnettomuuksien aiheuttajana on se, että pyssyä käsitellään huolimattomasti joko metsästä tai metsämatkalla. Kokemus on kumoamattomalla tavalla osoittanut, että ruuti ja viinaksia sovi yhteen.

Onnen myyriä ovat ne työläiset ja farmarit, jotka pääsevät kaunina syyspäivänä metsiä samoilemaan. Mutta liian usein tapahtuu, että suurin, toivein, ja iloisin mielin alkanut metsästysretki päättyy tragediaan ja suruun. Yrittäkäämme kaikin keinoin ja aina ja kaikkialla auttaa siitä, että näiden onnettomuuksien luku saataisiin pidetyksi mahdollisimman pienenä.

Kysymyksiä ja vastauksia

★ ★ ★

VAIMON AVIO-OSUUS

Kysymys: Kuinka suuri osuus vaimolla on lain mukaan miehensä omistamiin maihin Ontarion maakunnassa? Olisitteko niin hyvä ja selittäisitte tätä asiaa hiukan yksityiskohtaisemmin. — Vaimo.

Vastaus: Ontariossa ja Atlannin rannikon maakunnissa voimassa olevien lakien mukaan on vaimolla elinkautinen nautinto-oikeus kolmanteen osaan niistä kiinteimistöistä, joita hänen miehellään on kuollessaan, ellei vaimo ole sitä ennen luovuttanut pois, näitä oikeuksiaan. Vaimolla ei kuitenkaan ole avio-osuutta sellaisiin maihin, joita ei ole kehitetty raivaamalla tai viljelemällä, eikä myöskään sellaisiin maihin nähden, joita hänen miehensä omistaa yhdessä muiden henkilöiden kanssa. Tämä vaimon avio-osuus ei tule voimaan käytännöllisesti katsoen ennenkuin hänen miehensä on kuollut. Silloin vaimolla on seuraavat valintamahdollisuudet:

1) Saada kolmasosa kiinteimistöistä käytettäväkseen niin kauan kuin hän elää tai

2) saada kolmasosa niistä vuokrista tai voitoista, joita näistä kiinteimistöistä saadaan, tai

3) saada sovittu rahaerä korvaukseksi avio-osuudestaan elinkautenaan, todennäköisen elinkautensa pituuden perusteella laskettuna.

Vaimon avio-osuutta ei voida riistää häneltä ilman hänen suostumustaan. Siitä johtuukin, että kun aviolitossa oleva mies myy kiinteimistöä, on ostajan huolehdittava siitä, että hänen vaimonsa allekirjoittaa kauppakirjan, luopuen siten avio-osuudestaan kysymyksessä oleviin kiinteimistöihin.

Mikäli maiden ja kiinteimistöjen omistaminen on kysymyksessä niin paras menettelytapa siinä suhteessa on, että vaimo ja mies omistavat ne yhteisesti siten, että kun jompi kumpi heistä kuolee niin jälelle jäänyt tulee ilman mitään laillisia muodollisuuksia koko omaisuuden omistajaksi.

Mitä muut sanovat

ILMIANTAJAIN OIVA KUVA

Methodist-kirkkokunnan piispa Oxnam on edelleen valanalaisuudessa uudistanut syytöksensä, että Harvey Matuscw, jonka "todistusten" perusteella niin monia tuomioita on langetettu nykyisen vainoaallon ryöpyissä, on itse tunnustanut hänelle "antaneensa vääriä todistuksia".

Piispa esiintyi Subversive Activities Control Boardin edessä sen käsitellessä Abraham Lincoln prikaatin asiaa. Matusow oli hallituksen todistajana hallituksen yrittäessä asettaa mainitun järjestön subersiivisten järjestöjen luetteloon.

Piispa Oxnam kertoi Matusowin käyneen kaksi kertaa hänen luonaan pyytämässä anteeksiantoa siitä, että oli antanut vääriä todistuksia. Hän oli kertonut saaneensa uskonnollisen herätyksen ja katuvansa sitä, että oli valehdellut ihmisistä.

Hallituksen lakimiehet yrittivät turhaan saada piispa järkkymään kannastaan. Hän ei peruuttanut mitään. — Työmies-Eteenpäin.

Autoliikenteen nopea kehitys Tshekkoslovakiassa

Praha. — Kun konerakennusteollisuus on täyttänyt menestyksellä kansantalouden kehityksen ensimmäisen viisivuotisuunnitelman on maan autokanta lisääntynyt paljon ja lastin kuljetus autoliikenteessä on kasvanut huomattavasti. Lastin kuljetusta autoliikenteessä edistää paljon laaja tieverkosto, jonka pituus on vuoteen 1948 verraten kasvanut kaksinkertaisesti ja sodanedellisiin vuosiin verraten 10-kertaisesti.

Matkustajaliikenteessä, varsinkin maaseudulla saa maan autokanta yhä suuremman merkityksen. Esimerkiksi tänä vuonna autoliikenne on kuljettanut matkustajia 35 kertaa enemmän kuin vuonna 1937 ja 3 kertaa enemmän kuin vuonna 1948.

Kaasuputkilinjan rakentaminen alkaa ensi kevään aikana

Ottawa. — Trans-Canada Pipe Lines-yhtiön presidentti N. E. Tanner on ilmoittanut täällä olevansa varma, että 2,200 maillin pituisen kaasuputkilinjan rakennustöiden rahoittaminen saadaan onnellisesti järjestetyksi tämän vuoden loppuun mennessä kuten liikennekomissionerien lautakunta vaatii. Hän sanoi olevansa varma siitä, että linjan rakennustöihin voidaan ryhtyä suunnitelmien mukaisesti tulevan kevään aikana. Teollisuus- ja kauppaministeriön edustajat eivät ole kuitenkaan yhtä varmoja siitä voidaanko työt aloittaa ensi kevään aikana. Yhtiö ei ole vielä tehnyt sopimuksia luonnonkaasun tuottajien kanssa kaasun ostamisesta eikä se ole myöskään tehnyt vielä mitään sopimuksia kaasun myynnistä paikallisille jakeluliikkeille.

A-pommituhoa vastaan ei ole "turvallisuusrajoja"

Sorbonnen yliopiston professori Irene Joliot-Curien haastattelun yhteydessä lausumaa

Atomi- tai vetypommin räjähtäessä ketjureaktiot kohottavat pommiytimen lämpötilan yli miljoonaan asteeseen. Jokainen, joka on pommin hajotessaan levittämän säteilyn tiellä, joutuu kärsimään hirvittävistä radioaktiivisista palohaavoista. Lisäksi räjähdys synnyttää ilmaviran, joka kuljettaa oman radioaktiivisia aineita erittäin korkealle. Sitäpaitsi pöly ja tuhka voivat kulkeutua tuhansien kilometrien jopa pidemmänkin matkan päähän. Juuri tämä pöly aiheutti japanilaisten kalastajien sairastumisen. Se voi pysyä ilmassa kuukausia, jopa vuosiakin.

"Amerikkalaisten Marshall-saarilla suorittamat 'kokeilut' atomiräjäytyksillä, jotka tavoittivat japanilaiset kalastajat ja heidän saaliinsa säteilyn välityksellä kaukana kokeilijoiden varaaman turvallisuusvyöhykkeen ulkopuolella, kaukana kielletyiltä vesiltä, eivät merkitse mitään muuta kuin riskiä ihmiskuntaa kohtaan. Näillä kokeiluilla voi olla ennakolta aavistamattomia, laskemattomia vaikutuksia, kauaskantoisia seurauksia. Ne voivat synnyttää uusia tauteja, jotka voivat levitä yli koko maapallon. Ne voivat levittää ilmaan radioaktiivista pölyä, joka voi laskeutua maahan missä tahansa, meidän maassamme, Amerikassa — kukaan ei voi sanoa sitä etukäteen."

Irene Joliot-Currie lausui nämä sanat hyvin hitaasti, jokaista sanaa punniten, niin kuin hänen tapansa on. Keskustellessamme hänen johtamassaan Curien laboratoriossa, jossa mikään paikka ei ole epäjärjestyksessä, jossa minkäänlainen melu ei ole häiritsemässä, vaistosin hänen tavanomaisen rauhallisuutensa alle kätkeytyneen sellaisen suuren tiedemiehen suuttumuksen ja kärsimyksen, joka elämäntoverinsa kanssa oli tehnyt yhden kaikkien aikojen suurimmista keksinnöistä ja joka nyt tarkkaili rikollisia näitten varastaessa sen muuttaakseen ihmiskunnan onnen murhenäytelmäksi.

Irene Joliot-Curie on Sorbonnen yliopiston ja Frederic Joliot-Curie Ranskan korkeakoulun professori. Saatuaan Nobel-palkinnon (yhdessä miehensä kanssa) hän oli tieteellisen tutkimuksen ministerinä (virka, jonka kansanrintamahallitus perusti v. 1936) ja atomienergiavaliokunnan jäsenenä vapautumisen jälkeen (Frederic Joliot-Curien ollessa valiokunnan puheenjohtajana). Hänellä on epäilemättä enemmän arvonimiä ja ne suuremmista arvoista kuin kellään toisella naisella.

Mutta tiedemiehen arvon peittämäksi ei voi unohtaa naista. Kookas, hoikka hahmo, leveä, kaareva otsa, kirkkaat silmät, hyvä, eloisa, avomielinen hymy, ne kuuluvat naiselle, jonka tarmo ja moraali ovat poikkeukselliset.

Hän jatkoi:

"Emme minä eikä Frederic Joliot-Curie ole yllättyneitä amerikkalaisten kokeilujen "odottamattomista" vaikutuksista. Amerikkalaiset ammattitoverimme eivät voi syyttää tietämättömyyttä tai yllätystä... Sen minkä me tiedämme, tietävät myös he."

"Hyvin pitkän aikaa Krakatoan tulivuoren purkautumisen jälkeen pölyä kierteli vuosikausia ilmakerroksissa kaikkialla maapallolla. Korkealla kaikkien mannerten yllä leijaillen se jopa väritti auringonlaskuja. Pölyä satoi kuukausimääriä mitä odottamattomimmille seuduille. No niin kuvitelkaapa, mitä atomi- tai vetypommin räjäyttäminen voi saada aikaan. Radioaktiivinen pölysade voi langeta maahan missä tahansa, myös Yhdysvaltojen alueella. Tämä asia on kerrottava Amerikan kansalle. Pelkästään sekin tosiasia, että amerikkalaiset julistivat Tyynen meren vedet kielletyiksi ikään kuin tämä valtameri olisi Yhdysvaltojen rajojen sisäpuolella sijaitseva järvi, on tarpeeksi skandaalimainen ja osoittaa heidän halveksivan muita kansoja.

Sitäpaitsi 'turvallisuusrajoja' ei käytännössä voi olla koska kalat ja muut eläimet, jotka saastuvat mutta eivät kuole, kuljettavat radioaktiivisuutta 'rajan' toiselle puolelle. Japanilaiset kalastajat olivat kaikissa kyseisissä tapauksissa kalastamassa kaukana 'turvallisuusrajasta', ja nyt nähdään, mitä tapahtui. Mutta vaara on suurempi kuin tällä hetkellä tiedetään. Voi olla olemassa kaikenkaltaisia vaaroja — ilmasto voi järkkyä, biologisia vaikutuksia voidaan tulla havaitsemaan elollisissa olennoissa, ihmisissä ja eläimissä, pitkän aikaa jälkeenpäin. Uusia outoja mutaatioita, lajimuutoksia voi ilmetä. Ihmiselle hyödyllisiä lajeja voi hävitä täydellisesti säteilyn johdosta. Toistan: on mahdotonta arvioida tarkasti näitten kokeilujen synnyttämiä monia vaaroja. Koko ihmiskunnan on oltava varuillaan. Tavalliset ihmiset eivät tiedä, mikä heitä uhkaa, jos nämä kokeilut jatkuvat. Ei ole mitään takeita siitä, että vaikutuksia ei tulla havaitsemaan vielä hyvin pitkän aikaa myöhemmin ja myös täällä, meidän maassamme. Meidän täytyy saada atomiaseet kielletyiksi kaikkien kansojen juhlallisessa sopimuksessa."

Tämän naisen lausumina, joka on niin maailmankuulu ja niin tieteellisen täsmällinen kaikissa asioissa, näillä sanoilla on erityisen painokas merkitys.

Uskalsin tehdä arkaluontoisen kysymyksen:

"Kun te keksitte keinotekoisen radioaktiivisuuden te varmaankin epäilitte, että tätä suurta keksintöä mahdollisesti tultaisiin käyttämään sotatarkoituksiin?"

Irene Joliot-Curie katsahti minuun:

"Kyllä, me epäilimme sitä. Kun me Bretagnessa kuulimme Hiroshiman pommituksesta, se ei ollut meille odottamaton isku, koska kaikki olivat puhuneet amerikkalaisten atomipommeilla suorittamista kokeista. Mutta se oli sangen ankara järkytys. Siinäkään tapauksessa minä en voi vastata teille muulla tavoin kuin isäni Pierre Curie vastasi, kun oli kysymys radiumista:

On selvää, että rikollisen käsissä radiumista voi tulla hyvin vaarallinen ja voitaisiin kysyä, onko ihmiskunnalle hyötyä luonnon salaisuuksien oppimisesta, onko se tarpeeksi kypsä käyttämään niitä hyväkseen, eikö tämä tieto tule olemaan vahingollinen. Nobelin keksintö on antama esimerkki on oireellinen... Minä olen yksi niistä, jotka ajattelevat Nobelin tavoin, että uusista keksinnöistä on ihmiskunnalle enemmän hyötyä kuin vahinkoa.

Isäni lausui nämä sanat niihin aikoihin, kun hän ja äitini saivat Nobel-palkinnon, v. 1903. Se oli suuri luottamuksenosoitus ihmiskunnalle... Frederic Joliot ja minä olemme osoittaneet samaa luottamusta... Tulevaisuus on ihmiskunnan käsissä."

Tämä nainen, joka on antanut elämän kahdelle lapselle ja joka on jo isoäiti (vaikka hän on vasta 54 vuotta vanha) tarkoitti, että ihmisten on otettava tulevaisuus omiin käsiinsä ja taisteltava saadakseen suuret keksinnöt, myös Frederic ja Irene Joliot-Curien valtavan keksinnön keinotekoisen radioaktiivisuuden, tuottamaan "enemmän hyvää kuin pahaa", tekemään erämaat tuottaviksi ja hedelmöittämään maan eikä tuhoamaan sitä ja uhkaamaan ihmiskuntaa varmemmalla, täydellisemmällä hävityksellä, kuin saivat aikaan menneitten aikojen vitsaukset ja onnettomuudet.

Curien laboratorion pienessä puutarhassa Irene Joliot näytti meille vanhempiensa kuvapatsaita:

"He tekivät työtä rauhan, tulevaisuuden, lastensa ja maailman kaikkien lasten hyväksi. Myös Frederic ja minä olemme tehneet työtä ihmiskunnan onnen hyväksi."

Meistä tuntui, että Curien nimissä, Frederic Joliot'n nimissä ja omissa nimissään tämä nainen, joka on niin kuuluisa ja silti niin tavallisen ihmisen kaltainen, vetosi koko maailman ihmisiin, kehoitti heitä toimimaan niin, että "uusista keksinnöistä on ihmiskunnalle enemmän hyötyä kuin vahinkoa."

62 Chiangin lentokonetta ammuttu alas Kiinassa

Peking. — Kuusikymmentäkaksi Chiangin lentokonetta on ammuttu alas Kiinan mannermaalla syyskuun 3 ja lokakuun 13 pnä välisenä aikana tänä vuonna. Chiangin koneet olivat tällä ajalla tehneet 200 eri hyökkäystä.

Rannikkotykistö on samaan ajan kuluessa upottanut yhden Chiangin tykkiveneen ja vaurioittanut kahta hävittäjää ja useita muita aluksia.

SITÄ — JA — TÄTÄ

LEIJONA JA KRIISIN LÄHESTYMINEN

Eräs autoilija saapui kylään ja näkiki erään iäkkään miehen juoksevan kiireellisesti häntä kohden.

— Minkä tähden te juoksette, kysyi autoilija.

— Kaupungissa on tänään sirkus ja leijona pääsi karkuun häkistään, sanoi mies.

— Mille suunnalle se leijona lähti?

— Luuletteko, että minä ajan leijonaa takaa?

Jos me panemme uhkaavan kriisin leijonan tilalle, työläisen iäkkään miehen tilalle ja politiikot autoilijan tilalle, niin voimme muodostaa jonkinlaisen kuvan nykyisestä taloudellisesta tilanteesta.

* * *

VOIHAN ASIAA AUTAA

— Näytätte niin kovin kalpeata, neiti.

— Sanokaa minulle jotakin sellaista, että on pakko punastua.

Raskaan teollisuuden kehitys Kiinassa viiden vuoden aikana

Peking. — Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman aikana, joka alkoi v. 1953, Kiinan kansa on keskittänyt huomionsa raskaan teollisuuden kehitykseen. Viime vuonna teollisuuden kokonaistuotanto kasvoi 33 prosentilla vuoteen 1952 verraten. Tänä vuonna on aikomus kohottaa teollisuuden kokonaistuotantoa vuoden loppuun mennessä 4,2-kertaisesti vuoteen 1949 verraten.

Kun verrataan eräiden tärkeimpien teollisuustavaroiden vuoden 1954 odotettavaa tuotantoa vuoden 1949 tuotantoon, niin saadaan seuraava kuva: vuonna 1954 tullaan tuottamaan sähkövoimaa 10,8 miljardia kilowattituntia, ts. 2,5 kertaa enemmän kuin v. 1949; kivihiiltä tuotetaan 81,990,000 tonnia, ts. 2,6 kertaa enemmän kuin 1949; harkkorautaa tuotetaan 3,030,000 tonnia, ts. 12,4 kertaa enemmän kuin v. 1949; terästä tuotetaan 2,170,000 tonnia, ts. 13,7 kertaa enemmän kuin v. 1949; metallinleikkuukoneita tuotetaan 13,513, ts. 8,5 kertaa enemmän kuin v. 1949 ja sementtiä 4,730,000 tonnia, ts. 7,2 kertaa enemmän kuin v. 1949.

Ungavan ja Labradorin valtavien rikkauksien riistosuunnitelmat

Yhdysvaltalaiset rahamiehet ja yhtymät ovat saaneet haltuunsa valtavia luonnonrikkauksia Quebecin ja Newfoundlandin alueilla

Quebec. — Kun yhdysvaltalaisten rahamiesten omistaman Iron Ore Company of Canadan ensimmäinen tuotantokausi lähenee talven tulon aiheuttamaa keskeytystä, ovat Uuden Quebecin ja Labradorin tulevaisuuden mahdollisuudet entistä kirkkaammat. Nykyisten tietojen mukaan on näillä pohjoisilla alueilla suunnitteluvaiheessa mm. seuraavat suuret yritykset:

Noin neljän miljoonan hevosvoiman kehittäminen Hamilton Fallsin vesivoimista.

Uuden alumiiniteollisuuden perustaminen käyttämään Hamilton Fallsin vesivoimia. Tästä yrityksestä saattaa tulla vieläkin suurempi kuin ovat Arvidan ja Kitimatin alumiinitehtaat.

Noin 500 miljoonaa dollaria maksavien vesivoimalaitosten ja rautarikastetehtaiden rakentaminen Payne Bayn seudulle Ungava Bayn länsirannalle.

Samanlaisten laitosten rakennuttaminen etelämmäksi Ungava Bayn rannalle, jossa sijaitsevat Fenimore Iron Mines-yhtiön laajat alueet.

Quebec North Snore and Labrador-rautatien jatkaminen nykyisestä päätekohdastaan Shaeffervillestä Fort Chimon Ungava Bayn rannalle.

Tmä laaja Uuden Quebecin ja Labradorin alue arvellaan tulevan avatuksi luonnonrikkauksien riistämistä varten tulevien kymmenen vuoden aikana ja edellämainittujen suuryritysten lisäksi tulee sinne ilmaantumaan monia pienempiä yrityksiä koska alueella on todettu löytyvän mm. kuparia, nikkeliä ja kultaakin.

Hamilton Fallsin vesivoimavarojen alustava tutkiminen suoritettiin kuluneen kesän aikana British-Newfoundland Corporationin laskuun. Tämän yhtymän vesivoimajaoston johtaja E. M. Webb sanoi, että mitään yksityiskohtaisia suunnitelmia ei valmisteta ennenkuin kaikki tutkimuksen antamat tiedot ja mahdollisuudet on tarkoin punnittu ja arvioitu. Kuitenkin on tiedossa, että yhdysvaltalaisen Henry J. Kaiserin johtama rahamiesryhmä on tiedustellut mahdollisuuksia valtavan alumiiniteollisuuden perustamiseksi, käyttääkseen hyväkseen Hamilton Fallsin runsaita vesivoimia. Tämän ryhmän suunnitelmat edellyttävät alumiinisulaton perustamista Labradorin rannikolle, mahdollisesti Goose Bayn seudulle tai kka St. Lawrencen pohjoisrannalle, mahdollisesti Havre St. Pierren läheisyyteen.

Mikäli on kysymyksessä Hamilton Fallsin vesivoimain johtaminen Quebecin ja Ontarion teollisuusalueille, ei siihen nähden ole vielä mitään suunnitelmia, sanoi mr. Webb.

Quebecin vesivoimakomission edustajat olivat viime kesän aikana Payne Bayn tienoilla tutkimassa vesivoimarikkauksia. Kysymyksessä on vesivoimalaitosten perustaminen rautatehtaita varten. Näillä seuduilla on suuret rauta-alueet yhdysvaltalaisen Cyrus Eatonin johtaman ryhmän käsissä. Tämän ryhmän tiedetään äskettäin neuvotelleen saksalaisten yhtymien kanssa rautaoorin myynnistä sikäläisille markkinoille. Mikäli rautaoorin kaivaminen, käsitteleminen ja tältä alueelta lähettäminen on kysymyksessä, sanotaan sen edellyttävän kaikkiaan noin 500 miljoonan dollarin suuruisia sijoituksia.

Fort Chimon tienoilla Ungava Bayn eteläisemmällä länsirannalla rautavaltauksia omistavan Fenimore-yhtiön toimesta käytettiin viime kesän aikana noin 300,000 dollaria tutkimusten suorittamiseen. Tämän yhtiön suunnitelmat edellyttävät noin miljoonan tonnin tuotantotehon omaavan rautarikastetehtaan rakennuttamista alueelle. Fenimore-yhtiön alueilla arvellaan olevan rautaooria noin 1,000 miljoonaa tonnia, mikä sisältää noin 30 pros. rautaa ja josta noin viides osa voidaan saada avokaivantomenettelyä käyttäen.

RAUTATIEN JATKAMINEN

Quebecin kaivosministeriön taholla harkitaan parhaillaan mahdollisuuksia Seven Islands-Shaeffervillen rautatien jatkamiseen aina Ungava Bayn rannalle saakka, jossa sen päätekohtana olisi Fort Chimo. Tämä rautatien jatkaminen pidetään yhtenä edellytyksenä näiden pohjoisten alueiden tulevaa kehittämistä varten.

Tällä kertaa ilmoitetaan päähuomion keskittyvän sen rauta-alueen kehittämiseen mitä geologit nimittävät Labradorin kaukaloksi ja mikä ulottuu keskimäärin noin 45 mailin levyisenä ja noin 500 mailin pituisena Shaeffervillestä Knob Laken tienoilta Quebecin pohjoisimpaan osaan.

Mutta alueella todetaan olevan monia muitakin metalleja, niinpä esimerkiksi Knob Laken tienoilla on todettu löytyvän kuparia, nikkeliä, hopeaa ja kultaa ja kuparia Ungava Bayn seudulla.

Suurta mielenkiintoa herättänyt mineraaliesiintymä on myöskin St. Lawrencen pohjoisrannalla, vastapäätä Anticosti-saarta. Tällä mailien pituisella rannalla on mustaa magneettista hiekkaa, minkä ilmoitetaan sisältävän noin 14—20 pros. rautaa. Raudan kaivamisen ja erottamisen sanotaan olevan verrattain helppoa. Kaivantoministeriön insinöörien mukaan ei tarvita mitään muuta kuin sellainen magneettivyö tai hihna, mikä vetää puoleensa raudan ja heittää ei-magneettisen aineen pois.

Savukepaperin vihjataan olevan yhtenä syynä syövän alkamiseen

Birmingham, Ala. — Savukepaperin savusta on eristetty benzpyrene-niminen aine, jonka täällä toimivat kemistit sanovat aiheuttavan syöpää hiirissä. D. V. Lefemine, joka toimii Miamin syöpäinstituutissa kemistinä, sanoi benzpyrenen olevan erään kaikkein voimakkaimmista syövän aiheuttajista eläimissä ja hän sanoi sitä esiintyvän myöskin pilaantuneessa kaupunkien ilmassa.

Hän ei kyennyt sanomaan esiintyykö benzpyrenea myöskin tupakassa sillä sen toteaminen vaatii lisätutkimuksia. Mutta hän totesi, että savukepaperi voidaan käsitellä kemiallisesti siten, että se ehkäisee benzpyrenen muodostumisen.

Kaivostyöläisten ja metallurgien kaupunki Puolassa

Varsova. — Puolan Sleesiassa, Popraszanyn järven läheisyyteen rakennetaan puolalaisten kaivostyöläisten ja metallurgien kaupunkia Nove Tyhy. Uuteen kaupunkiin on jo rakennettu kymmeniä asuintaloja. Tänä vuonna työtätekevät saavat yli 4,200 asuinhuonetta. Kuluvan vuoden lopulla tulee kaupungissa olemaan noin 12,000 asukasta. Rinnan monikerroksisten asuintalojen kanssa sinne rakennetaan kulttuuri- ja kunnallislaitoksia — klubeja, kouluja, kirjastoja, kauppoja sekä lastentarhoja ja -seimiä. Lähitulevaisuudessa Nove Tyhystä tulee eräs Puolan kansantasavallan kaunein kaupunki.

— Noin 80 prosenttia Yhdysvaltain väestöstä ei kykene maksamaan kaikesta siitä lääketieteellisestä avusta mitä he tarvitsevat.

Suurliike joutunut taistelun kohteeksi

Chicago. — Miljonääri Lou Wolfson, jonka sanotaan kontrolloivan 19 yhtiötä ja noin 200 miljoonan dollarin pääomia, on aloittanut taistelun saadakseen suuren täkäläisen postilähetysliikkeen, Montgomery Wardin kontrolliinsa huhtik. 22. pnä pidettävässä yhtiökokouksessa. Montgomery Ward omaa kaikkiaan 717 miljoonan dollarin varat, joista 293 miljoonaa on käteistä rahaa. Wolfsonin tarkoituksena ilmoitetaan olevan, että suurista käteisvaroista olisi jaettava yhtiön osakkaille entistä runsaammat voitto-osingot.

PÄIVÄN PAKINA

Onko Suomen vaalijärjestelmä kehno?

Suomessa on kuulemma jälleen muodostettu hallitus, tälläkin kertaa Urho Kekkosen johdolla.

Tämä ilahduttaa meitä suuresti jo senkin vuoksi, että erään torontolaisen newspaperin toimittajat voisivat rauhassa viettää yönsä — tarvitsematta Suomen kehnoa vaalijärjestelmää manata.

Lauantainen Vapaa Sana vuodatti sormenpään kokoisia kyyneleitä sen kurjan tilanteen vuoksi kun Suomessa ei ole englantilaismallista "enemmistövaalijärjestelmää", vaan ranskalaismallinen järjestelmä, minkä perustella "puolueita on parlamentissa kuin Viikkilässä kissoja, millään niillä ei ole määräävää enemmistöä ja voimaa, ja aika vaalien välillä kuluu hallitusten nurittamiseen..."

Kaiken tämän kurjuuden hintana on Vapaa Sanan sydänvuodatuksen mukaan se, että "eihän ministeriparoille tiuhaan tapahtuvissa hallitusvaihdoksissa jää aikaa tehtäviensä kunnolla suorittamiseen..."

Meistä tuntuu, että tässä järkeilyssä on vain kaksi pientä vikaa. Ensinnäkin Suomessa on sittenkin paljon enemmän kansaa kuin "ministeriparkoja" ja juuri kansan Vapaa Sana unohtaa.

Toiseksi se "enemmistövaalijärjestelmä" on sellainen otus, että vähemmistöäänillä hallituspaikan voittaneella puolueella saattaa parlamentaarisesti olla suuri enemmistövoima! Jos tämä on parempi kuin Suomessa käytännössä oleva suhteellinen vaaliperusta, kuten Vapaa Sana sanoo, silloin päädytään johdonmukaisesti ajatellen joko Kosola- tai Marski-vainajan kuninkaaksi huutamiseen, sillä totta kai yhden miehen hallituskyky on vieläkin parempi kuin on vähemmistön hallituskyky, mitä Vapaa Sana pitää kansan enemmistöä edustavan kokoomuksen hallitusta parempana.

Tällaiseen vähemmän mairittelevaan tilanteeseen joutuu "entinen työväenmies" unohtaessaan sen, että me elämme luokkayhteiskunnassa, missä vanha — porvarillinen komento pitää kynsin hampain kiinni etuoikeutetusta valta-asemastaan ja uusi voima, työväenluokka, on nousemassa väellä ja voimalla pinnalle, mutta joutuu kuitenkin väliaikaisesti alankynteen.

Mustien porvarien kannalta katsoen olisi tietysti edullista historian tässä vaiheessa, että ylläpidettäisiin "lujaa hallitusvaltaa" sellaisen vaalijärjestelmän perusteella, mikä kieltää joko kokonaan tavalla tai toisella vallitseviin olosuhteisiin tyytymättömien voimien pinnalle pääsyn, tai ainakin teki sen mahdollisimman vaikeaksi.

Mutta mikäli on kysymys työväenliikkeestä, niin se kannattaa ja vaatii demokratian laajentamista, eikä sen supistamista, jotta työtätekevätkin saisivat äänensä kuuluviin. Tässä mielessä on Suomen suhteellinen vaalijärjestelmä enemmistövaalijärjestelmän edellä ja yläpuolella.

Mitä taas Suomen hallituksien toistuviin vaihdoksiin tulee, niin syynä on yksinkertaisesti se, että isiemme tuhatjärvien maata ei enää voida kitkattomasti hallita vastoin työläisten ja talonpoikain tahtoa.

Totta on, että Suomen porvarit voivat, kiitos leskisläiselle sosialidemokratian oikeistojohdolle, tehdä vielä väliaikaisia ratkaisuja, jotka vaikeuttavat Suomen kansan asemaa ja auttavat työtätekevien kustannuksella suurporhojen sammumatonta rikastumisen halua. Mutta pitkän päälle ei se enää vetele — ja kun petokselle perustuvat hallitusohjelmat paljastuvat, niin taas on edessä uusi hallituskriisi.

Näiden hallituskriisien yhteydessä on poikkeuksetta nähtävissä se, että Suomen taantumusvoimat ovat siksi voimakkaita, että ne voivat tämän tuosta hallituskriisejä aikaan saada.

Mutta siihenpä ne Suomen mustien ainesten voimat ovat ainakin tähän asti tyrehtyneet. Haluistaan huolimatta on vaaleissa murskaavan tappion kärsineen kokoomusmamman voimat heikentyneet siksi paljon, että Suomen demokraattinen kansanaines — työläiset, talonpojat ja oppineiston parhaimmisto — on voinut pitää valtiolaivansa rauhan ja ystävällisen naapuruuden tiellä.

Juuri näin tapahtui nytkin hallituskriisissä. Totta on, että kokoomusmamman uudeksi sulhaspojaksi höhkähtänyt sosialidemokraattisen puolueen oikeistojohto sai "yleislakon" uhan avulla "voiton" siinä, että sai yhden hallituspaikan lisää ja lisäksi vielä ylimääräisen paikan kokoomuslaiselle "ammattiministerille". Mutta pääministerin paikka ja myös tärkeä ulkoministerin paikka jäi "kenkkumaiselle" Kekkoselle joten maalaisliittokin voi kerskua "voitolla".

Näin me saamme odottaa "voitonuutisia" näiden molempien puolueiden lehdistä. Häviölle jäi sen sijaan Suomen vähäosainen kansa, jonka täytyy toistaiseksi tyytyä herrojen kotkotuksiin. Suurimman häviön kärsi tässä mielessä Suomen kansa sittenkin, vaikka se sai joukkovoimallaan estetyksi sen "leveäperäisen" hallituksen muodostamisen, mikä olisi viennyt maan suorastaan perikadon tielle.

Känsäkoura.

SITÄ — JA — TÄTÄ

LEIJONA JA KRIISIN LÄHESTYMINEN

Eräs autoilija saapui kylään ja näkiki erään läkkään miehen juoksevan kiireellisesti häntä kohden.

— Minkä tähden te juoksette, kysyi autoilija.

— Kaupungissa on tänään sirkus ja leijona pääsi karkuun häkistään, sanoi mies.

— Mille suunnalle se leijona lähti?

— Luuletteko, että minä ajan leijonaa takaa?

Jos me panemme uhkaavan kriisin leijonan tilalle, työläisen läkkään miehen tilalle ja poliitikot autoilijan tilalle, niin voimme muodostaa jonkinlaisen kuvan nykyisestä taloudellisesta tilanteesta.

VOIHAN ASIAA AUTAA

— Näytätte niin kovin kalpealta, neiti.

— Sanokaa minulle jotakin sellaista, että on pakko punastua.

Raskaan teollisuuden kehitys Kiinassa viiden vuoden aikana

Peking. — Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman aikana, joka alkoi v. 1953, Kiinan kansa on keskittänyt huomionsa raskaan teollisuuden kehitykseen. Viime vuonna teollisuuden kokonaistuotanto kasvoi 33 prosentilla vuoteen 1952 verraten. Tänä vuonna on alkuvuonna kohottaa teollisuuden kokonaistuotanto vuoden loppuun mennessä 4,2-kertaisesti vuoteen 1949 verraten.

Kun verrataan eräiden tärkeimpien teollisuustavaroiden vuoden 1954 odotettavaa tuotantoa vuoden 1949 tuotantoon, niin saadaan seuraava kuva: vuonna 1954 tullaan tuottamaan sähkövoimaa 10,8 miljardia kilowattituntia, eli 2,5 kertaa enemmän kuin v. 1949; kivihiiltä tuotetaan 81,990,000 tonnia, eli 2,6 kertaa enemmän kuin 1949; harkkorautaa tuotetaan 3,030,000 tonnia, eli 12,4 kertaa enemmän kuin v. 1949; terästä tuotetaan 2,170,000 tonnia, eli 13,7 kertaa enemmän kuin v. 1949; metallinleikkuukoneita tuotetaan 13,513, eli 8,5 kertaa enemmän kuin v. 1949 ja sementtiä 4,730,000 tonnia, eli 7,2 kertaa enemmän kuin v. 1949.

Savukepaperin vihjataan olevan yhtenä syynä syövän alkamiseen

Birmingham, Ala. — Savukepaperin savusta on eristetty benzpyrene-niminen aine, jonka täällä toimivat kemistit sanovat aiheuttavan syöpää hiirissä. D. V. Lefeminc, joka toimii Miamin syöpätutkimuslaitoksen kemistinä, sanoi benzpyrenen olevan erään kaikkein voimakkaimmista syövän aiheuttajista eläimissä ja hän sanoi sitä esiintyvän myöskin pilaantuneessa kaupunkien ilmassa.

Hän ei kyennyt sanomaan esiintyykö benzpyrenea myöskin tupakassa sillä sen toteaminen vaatii lisätutkimuksia. Mutta hän totesi, että savukepaperi, voidaan käsitellä kemiallisesti sen, että se ehkäisee benzpyrenen muodostumisen.

Suurliike joutunut taistelun kohteeksi

Chicago. — Miljonääri Lou Wolfson, jonka sanotaan kontrolloivan 19 yhtiötä, joiden noin 200 miljoonan dollarin pääomia, on aloittanut taistelun saadakseen suuren tavaratalon postiliiketysliikkeen, Montgomery Wardin kontrolliin huhtik. 22. pnä pidettävässä yhtiökokouksessa. "Montgomery Ward omaa kaikkiaan 717 miljoonan dollarin varat, joista 293 miljoonaa on käteistä rahaa. Wolfsonin tarkoituksena ilmoitetaan olevan, että suurista käteisvaroista olisi jaettava yhtiön osakkailla entistä runsaammat voitto-osingot.

...voimakkaita, eli ne voivat tämän tuosta hallitusekriisejä aikaan saadan. Mutta silhenpä ne Suomen muutkin ainesten voimat ovat ainakin tähän asti tyrehtyneet. Haluttaan huolinatta on vaaleissa muuttuvan kansanvallan poliittinen kokoomuksen jo heikentyneet sekä paljon, että Suomen demokraattinen kansanliitto —työläiset, talonpojat ja oppineiston parhaimmisto — on voinut pitää valtiolaivansa rauhan ja ystävyyden naapurin vuoden tiellä.

Juuri näin tapahtui nytkin hallituskriisissä. Totta on, että kokoomamman uudeksi suhaspolseksi kääntynyt sosialidemokraattinen lueen oikeistojohto sai "voiton" siinä, että yhden hallituspuolueen paikan kokoomussa ja ylimmäiseen hallitukseen tuli sen "ammattiministeriksi". Mutta pääministerin paikka ja myöskin ulkoministerin paikka jäi "poliittiselle" maiselle" Kekkoselle joten heranaisen sekä "voittoa".

Näin me saamme odottaa "uutisia" näiden molempien suomalaisten lehdistä. Häviölle jäi sen kautta, että on vähäsuomalaisen työntoisteltaiset tyytyä herrojen korotteesta suuri saavutus. Suurimman hävion kärsi kuitenkin mielessä Suomen kansan "virkansa" se saa joukkovoimallaan estää tyksi sen "leveäperäisen" mikä kuin tämä maan suomalaisten periaatteiden mukaan. — Känskoura.

ILOISET HALLOWEEN TANSSIT LAUANTAINA ETELÄPÄÄN HAALILLA

Sunnuntai-iltana kokoonnutaan haalille joukolla keskustelemaan ja seurapeleistä nauttimaan

South Porcupine. — Muusien ja ... "hunttaus" on täällä pohjoilla nykyisin käynnissä, joten ei ... muusta kuule puhuttavankaan. ... otusten saannin laita kyllä ... olla vähän niin ja näin, jännää ... kuitenkin on tarpeeksi ja sehän se ... paljon.

Ensi lauantaina, vaikka ei olekaan ... virallinen halloween, vietetään ... kaikenlaisia koreudessaan. Sunnuntaina vasta olisi oikea aika, mutta ... rauhaa ei saa rikkoa ... humpuukilla. Siitä syystä ... kaikkialla tälläkin kulmakunnalla ... noo naamiomeiningit jo ... lauantaina. Meidänkin haalillemme ... järjestetty oikein erikoistanssit, joissa tietenkin palkitaan parhaiten naamioidut tanssijat. Sinne tietenkin menemme oikein joukolla katselemaan ja samalla myöskin tanssimaan hyvän ja repäisevän musiikin tahdissa. Tervetuloa tanssimaan kaikki!

Viime sunnuntailtana oli Mandi kovasti odotellut haalille vieraita, että olisi saatu pelata jokin bingo aivan huvin vuoksi ja muutenkin rupatella. Ketään ei kuitenkaan ollut saapunut ja odottajan aika oli tullut pitkäksi, mikä on jokaisen tiedossa oleva asia. Nyt ensi sunnuntaina menemme sinne suurella joukolla iltaa istumaan ja samalla voimme pelata myöskin jonkin bingon omaksi huviksemme.

Autoilijoiden loukkaamat miehet John Mäkikangas ja Evert Kallio ovat olleet täkäläisessä sairaalassa hoidettavina jo jonkin aikaa. Mäkikangas kotiutui sieltä viime lauantaina, vaikka ei vielä olekaan aivan terve. Hän kuitenkin on jo kykenevä hiljalleen liikkumaan. Kallio on vielä sairaalassa ja voi joutua olemaan vielä pitemmän ajan. Kehoitan tuttavia käymään miestä tervehtimässä siellä. — H.

Perusteellisen tutkimuksen suorittamista vaaditaan Toronton tulvan johdosta

Toronto. — Labor Progressive-puolueen Toronton ja Yorksin alueen konferenssi pidettiin täällä sunnuntaina lokak. 24 pnä. Konferenssi oli kutsuttu tekemään järjesteyjä edessäolevia kunnallis- ja liittoparlamentin täytevaaleja varten. Siinä yhteydessä jouduttiin keskustelemaan myöskin äskeisestä tulvasta ja sen aiheuttamista tuhoista.

Ja konferenssi hyväksyi yksimielisesti päätöslauselman lähetettäväksi suur-Toronton (Metron) hallinolle ja Ontarion maakuntahallitukselle, jossa vaaditaan ensinnäkin täyden (100 %) korvauksen suorittamista kaikista tulvan aiheuttamista vahingoista ja toiseksi royal kommissionin asettamista suorittamaan perusteellisen tutkimuksen siitä, miksi tulva-alueen asukkaita ei hälyytetty aikanaan siirtymään pois asunnoistaan, vaikka siihen säätiedoitusten perusteella olisi ollut riittävästi aikaa ja siten olisi voitu pelastaa suurin osa menetyistä ihmishenkistä; ja, kuka on syypää siihen, että Humber-joen yläjuoksulle (Woodbridgen seuduille) ei rakennettu uutta kunnollista patoa, vaikka Humber Valley Conservation Authority esitti sen rakentamista jo useita vuosia sitten.

Keskustelussa todettiin, että jos olisi rakennettu kunnollinen pato, joka olisi tullut maksamaan miljoonan tai korkeintaan kaksi, niin olisi tulvan aiheuttamat vahingot voitu välttää ainakin suurimmaksi osaksi, jos ei kokonaan. Mutta nyt oli Humberin yläjuoksulla vain kaksi, lähes sata vuotta sitten puusta rakennettua patoa, jotka tällaisen tulvan edessä eivät merkinneet mitään. — g.

Minä olen yksi rauhan lietsojista

Kirj. LEON GRIFFITHS

Charlie Chaplin tuli äskettäin takaisin rakastamaansa Lontooseen jakaakseen saamastaan rauhanpalkinnosta 2,000 puntaa hyväntekeväisyystarkoitukseen köyhille (kuten hän aikaisemmin jakoi osan palkinnostan Pariisin köyhille).

Ja hän sanoi:

"Ainoa poliittinen seikka minussa on se, että minä olen yksi niistä rauhanlietsojista. Minun ei tarvitse pyytää keneltäkään anteeksi sitä, että saavutin rauhanpalkinnon."

Chaplin on nyt palannut takaisin Sveitsiin, missä hän valmistaa uuden filminsä tekstiä. Tämä filmi valmistetaan ensi vuonna Englannissa.

Tässä uudessa filmissään Chaplin on jälleen "pikkumiehenä huulipartoineen ja kävelykeppeineen." Mutta tällä kertaa tämä "pikkumies on hieman puheuttunut".

Tämä filmi on satiiri Amerikasta ... tarvetellä ja hauskalla tavalla.

"Kaikki minun filmini valmistetaan tästä lähtien Englannissa", sanoi hän. Mutta Chaplin ei naurannut sanoessaan rauhanpalkinnosta.

"Minä näin Lontoon hakattuna palasina enkä minä halua nähdä sitä hakattavan enempää.

"... Rauha on ilmeisesti ainakin jollekin ihmisille, mutta minulle. Jos jollakin on vastaansanomista rauhan suhteen, silloin sovimme siitä, että olemme eri mieltä.

Rauha — minä tykkään siitä. Ja jos se on poliittisuutta, silloin minä olen poliittinen."

Yhdessä vaimonsa Oonan kanssa Chaplin saapui lentoteitse täkäläiseen Savoy hotelliin Pariisista, missä hän antoi rauhanpalkinnosta 2,000 puntaa pappi Pierrelle, jolta hän voisi tehdä hyväntekeväisyystyöstään Ranskan kodittomien keskuudessa.

Lontoossa Chaplin antoi 2,000 puntaa Lontoon eteläosassa olevan Lambeth-nimisen esikaupungin vanhusten holtoa varten. Chaplin on köyhänä lapsena itse asunut siellä.

Oululaisten tuberkuloosiparantola vihitty

Helsinki. — (SS) Maamme uusimman ja laitteiltaan Euroopan uudenaikaisimman tuberkuloosiparantolan vihkiäisjuhlaa vietettiin lokakuun 21. pnä Oulaisissa. Vihkiäisjuhlaan osallistui parlamentin kutsuvierasjoukko, mukana valtiovallan edustajana ministeri Vieno Simonen, sekä lääkintöhallituksen edustajina lääkintöneuvos A. Tähkä ja prof. Savonen.

Lontoo. — Lääkärien lehti julkaisi äsken uutisen, että erään miehen keuhkoista oli löydetty lääkärin hammastikku. Hansikkaan uskotaan joutuneen keuhkoihin noin 12 vuotta sitten, jolloin miehessä suoritettiin leikkaus.

KIITOS

Tietäpä tosiaan ystävät ja tuttavat todellisen yllätyksen, kun niin ... joukolla ilmestyitte meidän pieneen kotiimme lauantai-iltana ... kumpuamme ja kampuniamme, hyvine syömisineen ja ... iloisinta niine arvokkaine lahjoineen, jotka kodissamme tulevat ... muistamaan käynnistänne.

Teille aikuumpanijat, homman henkilöt ja lahjoittajat, voimme vaan kiittää, että tilaisuus tulee aina säilymään kauniina muistona mielessämme, ja osanottajille, jotka olivat ollaneet tilaisuudessa saapumaan, kauttamme, että yllätys oli suurenmoinen.

Sydämellisesti tästä kaikkia kiittäen,

PANSY JA PAAVO ISANAINEN

SSA Lebel Ave. Kirkland lake, Ontario

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.

Pienin summa 5.000 Smk. $19.25 ynnä lähetyskulut $1.15. Jokainen seuraava 1.000 markkaa $3.85

• Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän kuluessa. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

"Toimenpiteitä työttömyyden torjumiseksi" oli vaatimuksena sillä Niagaran niemimaan työväestön yhteistoimintakomitean järjestämällä autokaravaanilla, josta osa näkyy yläolevassa kuvassa. Tähän mielenosoitukseen osallistui monien kaupunkien työläisten edustajat. Tunnuksissa oli sellaisia kuin: "St. Laurent-Frost — Toimikaa työttömyyden torjumiseksi", "Mr. Frost — Vapauttakaa työt jäädytykseltä" ja "Rakentakaamme canadalainen meritie nyt".

Toronton osaston kokous sunnuntaina 2 ip. Don-haalilla

Toronto. — CSJ:n palkallisen osaston kokous pidetään Don-haalilla sunnuntaina marraskuun 7 päivänä, alkaen kello 2 iltapäivällä. Kaikkia osaston jäseniä kehoitetaan ottamaan tämä huomioon ja osallistumaan kokoukseen mikäli se suinkin on mahdollista, sillä tämän kokouksen käsiteltävänä tulee olemaan useita tärkeitä kysymyksiä. — g

Hazel toi Hearstiin vain n. kahdeksan tuumaa lunta

Hearst. — Äskettäin riehunut rajumyrsky Hazel oli menettänyt voimansa ehtiessään tänne pohjois-Ontarion metsätyöläisten keskukseen. Märkää lunta vain satoi noin 8 tuuman vahvuudelta. Perässä kuitenkin saapui n.s. "intinkesä", joka korjasi lumen pois, joten lumeton on taas maa täällä.

Saimme täällä katsella myöskin kahta suomalaista filmiä, nimiltään "Minä elän" ja "Kuningas kulkureitten". Ensiksi mainittu oli sisällöltään hyvä, mutta ei suinkaan teknilliseltä tasoltaan. Lisäksi kone piti luvattoman kovaa ääntä. Toinen kului aiheeltaan niihin himphampufilmeihin, joita viime aikoina on Soumessa niin paljon tuotettu. Turhaa on sellaisia filmejä tänne Suomesta hankkia, sillä niitä tulee riittävästi Hollywoodista.

Työoloissa ei ole tapantunut mitään muutosta parempaan päin. Osa metsämiehistä on vielä kämpillä ja osa kaupungissa, odottelemassa, jos vielä sattuisi työonni potkaisemaan.

— Metsämies.

Suomen yleisradion lyhytaalto-ohjelma tulevalla viikolla

Tulevan viikon aikana lähetetään tälle mantereelle suunnattua Suomen Yleiradion lyhytaalto-ohjelmaa entiseen tapaan ja entisinä aikoina. Viikon ohjelmissa havaitaan mm. seuraavaterikoisuudet:

Sunnuntaina lokak. 31 pnä 6.45 ap. esitetään maakunnissa tapahtunuttavälähdyksiä eri puolilta Suomea ja klo 7.15 ap. esitetään Kauko Käyhkön yhdenmiehen ohjelmaa — Aiheetta enempään.

Maanantaina klo 6.30 ap. on Työväen Mieskuoron laulua, klo 6.40 ap. esitetään viikon säveltäjä: Eino Linnala ja klo 6.50 ap. esitetään hänen sävellyksiään. Klo 7.15 ap. esitetään yhdeksäs jakso Seitsemästä veljeksestä — Jää hyvästi, koto.

Tiistaina klo 7.15 ap. esitetään katsaus kotimaan tapahtumiin ja klo 7.35 ap. on Martti Silvennoisen selostus Porvoon vanhasta raatihuoneesta.

Keskiviikkona klo 7.30 ap. kertoo maisteri Mauno Jokipii Säkylän entisestä kotiteollisuudesta — myllynkivien valmistamisesta 300 vuoden aikana.

Torstaina klo 7.15 ap. alkaa kirjava nonstop.

Perjantaina klo 7 ap. esittää Marja-Liisa Alanko kanteleensoittoa ja klo 7.10 ap. kuullaan Eino Linnalan sävellä.

Lauantaina klo 7.15 ap. luodaan jälleen katsaus kotimaan tapahtumiin ja klo 7.25 ap. kuullaan Eino Linnalan orkesterisävellyksiä.

Kaikki aikamääräykset ovat Eastern Standard Time.

Laajalhukset tapahtuvat aaltopituuksilla 19 m. kj/s 15190 ja 16 m. kj/s 17800.

Kuuntelijoita kehoitetaan tiedoittamaan kuuluvaisuudesta ja toivomuksistaan osoitteella: Suomen Yleiradio Helsinki.

Tokio. — Täällä ilmoitettiin sunnuntaina, että 12 henkilöä sai surmansa ja 50 loukaantui kun bussi, jossa oli 90 matkustajaa, syöksyi rotkossa olevaan lammikkoon lähellä Ujiyamandaa. Onnettomuudessa loukkaantui 50 matkustajaa.

S.C.A. URHEILULIITON TIEDONANTOJA

Liittotoimiunta on alkaneella tolmintakaudella pitämässään kokouksessa valinnut liittotoimikunnan yhteyteen erikoiskomitean, joka tulee huolehtimaan naisten ja lasten voimistelua koskevista kysymyksistä, sekä myös kansantanhuista ja niissä tarvittavan musiikin lähettämisestä niitä haluaville seuroille. Niillä palkkakunnilla missä ei ole liittomme seuraa, voivat SJ:n osastot kääntyä komitean puoleen ylläminituista kysymyksissä.

Oheellisena julkaistaan myöskin komitean selostus. Lähettäkää viipymättä tiedustelunne ja tilauksenne komiteallle.

Tiedoitusluterveisin, Liittotoimikunta.

K:tta Paavo Vaurio, sihteeri.

HYVÄT LIITTO- JA SEURATOVERIT:

Taaksemme ovat jääneet kesän aurinkoiset ja pilvisetkin päivät, juhlat harjoitukset ja treenaukset juhliamme ja kilpailujamme varten. Edessämme on arkipäivät, jatkuva toimintamme, ja työ urheiluliikkeemme hyväksi POASF-liittossamme.

Naisten ja nuorten työ liitossamme on yksi joukkotoimintamme osa urheiluliikkeen työsaralla. Sen huomioiden liittotoimikunta alkaessaan toimintavuotensa, järjesti naisten ja nuorten toimintajaoston. Alkutaipaleelle lähtiessämme lähetämme tämän vaatimattoman tiedoituksen ja kehoituksen seuroille.

Seurojen naisilla syksyn ensimmäinen ajatus on voimistelu, mistä on suuri nautinto ja hyöty sen harrastajille pienimmissäkin puitteissa. Sillä on myös suuri merkitys ja arvo kisakentillä urheileville tyttärillemme. Se innostaa harjoitteluun ja uusiin saavutuksiin. Voimistele ja urheile, sillä ne tuovat harastajilleen ryhtiä ja intoa työssä ja kaikkialla. On ilahduttavaa nähdä mukana nuorien ja lasten joukkueet, terveitä iloisia kasvoja, kun he reippaasti ponnistelevat kilpailuissa ja häärivät voimistelun ja urheilun parissa.

Kansantanhut, meidän kansallisiin kulttuuriperinteihimme kuuluvat kauniit ja värikkäät esitykset, muodostavat arvokkaan lisän juhlemme ohjelmistoon. Oppikaamme oikein tuntemaan ja vaalimaan näitä esivanhempiemme kulttuuriperintöjä.

Näillä muutamilla sanoilla haluamme saattaa tiedoksi komiteamme työalan ja pyrkimyksemme auttaa seuroja tehtävissään.

TIEDOITUKSIA

Jaostolta on saatavana lasten joulujuhlia varten seuraavia ohjelmia (lähetämme myös monistetuin lehtiön seuroille:

1. — Tonttujen joulupuuro masurkka, nuotteineen. Laatinut Aune Ellilä ja Kirsti Kemppi, 8 — 15 vuotiaille. Esittäjiä parillinen luku, vähintäin neljä, joista yksi sollitonttu.

2. — Metsolan jouluyö. Laatinut Kirsti Kemppi. Tonttujen kuoro (4—6 laulajaa), kolme tanssivaa tonttua ja Pupu-Jussit. Nuotteineen.

3. — Tiputanssi. Laatinut Mirjam Syvänen, musiikki Sibeliuksen Rondaletto. 7 pikkutyttöä. Meillä puuttuu ylläminittu musiikki.

4. — Pieni hernepussiohjelma tytöille. Laatinut Mila Heikkilä. Liikkeet helposti sovitettavissa lasten laulujen mukaan. Ohjaaja suorittaa valinnan.

5. — Tyttöjen voimistelunäytös. Laatinut Airi Koskimies. Liikkeet soveltuvat tuttuihin suomalaisiin lauluihin.

6. — Pieni esitysohjelma tytöille 10—14 v. Laatinut Unelma Melkko.

Naisten muokkausohjelmaa varten lähetämme pyydettäessä seuraavien voimistelun opettajien laatimia ohjelmia:

1. — Kuritusta kesäkiloille — Tellervo Vallinmaa.

2. — Helppotajuista norjennusta — Liisa Vallinkoski.

3. — Syysverryttelyä — Kaisa Kuusi.

4. — Linjakkuutta syksyksi — Aino Numminen.

5. — Harjoitusohjelma yksityisille — Ke-Pa.

Olemme tilanneet kansantanhukirjoja ja niiden suupumisesta tulemme heti tiedoittamaan.

Myöhäissyksyn tiedoituksena lähetämme seuroille voimistelu ja urheiluterveisemme: Toiminta ja työ!

Marraskuu -- Canadan ja N-liiton ystävyyskuukausi

Arvokas tilaisuus ystävyyssuhteiden lujittamisen merkeissä Toronton Don-haalilla marrask. 14 pnä

Toronto. — Marraskuu on omistettu Canadan-Neuvostoliiton ystävyyskuukaudeksi siten ymmärrettynä että omistamme tämän kuukauden aktiiviselle toiminnalle ystävyyssuhteiden hyväksi. Jokaisella paikkakunnalla olisi syytä niin tehdä.

Me Toronton suomalaiset juhlimme Canadan ja Neuvostoliiton ystävyyden merkeissä Don-haalilla marraskuun 14 pnä. Ohjelmasta tulee erikoisilmoitus Vapauteen ja minun tehtäväni on vain mainostuskirjoituksen kirjoittaminen.

Tässä yhteydessä palaa mieleeni marraskuun 12, 13 ja 14 päivä vuonna 1943, jolloin Torontossa pidettiin Canadan ja Neuvostoliiton ystävyyskokous. Saapuvilla oli silloin noin 1,000 edustajaa, sekä tuhansia ja taas tuhansia muita ihmisiä seuraamassa. Sallikaa minun palauttaa mieliinne muutamia kohtia tuosta kolmipäiväisestä kokouksesta, jolle Royal York hotellissa oli varattu kokonainen kerros.

Juhlallisuudet alkoivat suuressa Metropolitan kirkossa ja päättyivät Maple Leaf Gardenissa, joka oli täynnä kansaa. Kirkon kuorissa oli Neuvostoliiton lippu liitetty muiden lippujen yhdistelmään. Monet huomatut kansalaiset elämän eri aloilta puhuivat maittemme välisten ystävyyssuhteiden lujittamisesta. W. Brockington, K. C. sanoi puheessaan: "Usein on surullinen totuus se, että ihminen josta emme pidä on se ihminen jota emme tunne. Tällainen kokous kuin tämä, ei kovin kauan aikaa sitten olisi ollut mahdollinen Pohjois-Amerikassa. Nyt se on mahdollinen, kun olemme oppineet paremmin tuntemaan toisemme."

Tämä oli toisen maailmansodan aikana... Nyt on Wall-kadun miesten onnistunut vetää eteemme samuverhon niin, ettei vät monet valistuneina itseään pitävät ihmiset tunne ja tietä, kuinka valtavaa työtä Neuvostoliitossa tehdään ihmisen kulttuurisen ja aineellisen hyvinvoinnin kohottamiseksi. Saapukaa nyt marraskuun 14 pnä Don-haalille, niin olette tilaisuudessa näkemään jokapäiväisen sumuverhon lävitse. Se on teidän velvollisuutenne itseänne kohtaan.

Tilaisuudessa esitetään kaksi elokuvaa Neuvostoliiton ihmisten elämästä ja työstä. — P. M.

Naisten pukumallien kansainvälinen näyttely Unkarissa

Budapest. — Budapestissä päättyi hiljattain kansainvälinen naistenpukunäyttely, johon osallistuivat Neuvostoliitto, Tshekkoslovakia, Puola, Saksan demokraattinen tasavalta ja Unkari. Näyttelyn tarkoituksena oli luoda uusia sieviä ja käytännöllisiä pukuja, jotka vastaavat väestön kasvavia vaatimuksia. Kukin maa oli asettanut näytteille 150 pukumallia, joissa oli kotileninkejä, iltaleninkejä, ammattivaatteita sekä erilaisia pukuja ja palttoja. Parhaimmista malleista arvostelulautakunta antoi kunniakirjat.

Monet neuvostoliittolaiset mallit saivat osakseen arvostelulautakunnan ja yleisön korkean arvostuksen.

— Moskovan Lenin-kirjastossa on yli 15 miljoonaa kirjaa ja Leningradin Saltykov-Schedrin-kirjastossa 10 miljoonaa kirjaa.

Toronton varhaisnuorten harjoitukset Don-haalilla

Toronto. — Varhaisnuorten laulu-, leikki- ja voimisteluharjoitukset pidetään Don-haalilla joka lauantaina, kello 2 ip. Kaikki tytöt ja pojat mukaan.

Halloween paarti on järjestetty lapsille ensi lauantaina kello 2 ip. Toivomme lasten silloin saapuvan haalille suurella joukolla ja puettuna halloween pukuihin. Siellä tulee olemaan tarjoilua, leikkejä ja muuta hauskaa. — Varhaisnuorisokomitea.

Prahan kilpailuissa saavutettiin useita hyviä tuloksia

Praha. — Viime lauantaina ja sunnuntaina täällä suoritetuissa Neuvostoliitto-Tshekkoslovakia yleisurheilumaaottelukilpailuissa saavutettiin useita hyviä tuloksia.

Lauantaina Euroopan mestari Vladimir Kuts juoksi 5,000 m. uudessa maailmanennätysajassa 13.51,2. Hän saavutti uuden maailmanennätyksen myöskin 3 maililla — 13,26,4. Kuten muistetaan voitti Englannin Chataway Kutsin Lontoossa maailmanennätysajalla 13.51,6, Kutsin johdettua 4,990 metriä. Tämän jälkeen Kuts keskittyi Prahan juoksua varten erikoisella huolella ja onnistui ennätysaikeissaan. Zatopek oli nyt Kutsin kilpakaverina, mutta ei kyennyt ahdistamaan Kutsia.

1,500 metriä voitti Tshekkoslovakian Jungwirth 3,47,0; 100 m. NL:n Sanadze 10,8; 400 m. NL:n Ignatchev 46,4. Tshekkoslovakian Kobla työnsi kuulaa loistavasti, voittaen tuloksella 17.40. Keihään voitti NL:n Tshibulenko 73.33. Pituushypyssä NL:n Grigerjev ponkaisi voittotuloksen 7,62, mikä on uusi NL:n ennätys. Bulantshik voitti 110 metrin aidat 14,7 ja Denisenko seipään 4.30.

4x100 metrin viestin voitti Neuvostoliitto ajalla 40,7. Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen: Neuvostoliitto 64, Tshekkoslovakia 42. (Sunnuntain tulokset puuttuvat)

Landy ei kohtaa Bannisteria

Melbourne. — John Landy sanoi lokakuun 25. pnä, että hän on hylännyt kutsun saapua helmikuun 19. pnä Madison Square Gardeniin kilpailemaan Roger Bannisterin kanssa. Landy sanoi, että hänelle on saapunut useita kilpailukutsuja, mutta hän on hylännyt ne kaikki opettajatoimensa takia.

Moskovan Dynamo aloitti voitolla Ranskan turneen

Bordeaux — Moskovan Dynamo aloitti lokakuun 21. pnä vierailuottelunsa voittamalla Bordeauxin joukkueen 3—0. Vaikka ottelu pelattiin keskellä arkipäivää, oli sitä seuraamaan saapunut 25,000 katsojaa.

Dynamon jääkiekkojoukkue voitti ensimmäisen ottelun Kölnissä

Köln. — Moskovan Dynamon jääkiekkojoukkue voitti lokakuun 21. pnä Preussin—Krefeldin 9—1 täällä aloitetussa kansainvälisessä jääkiekkoturnauksessa. Krefelden E. V. voitti Zyrichin SC:n 10—1 saman turnauksen Dysseldorfissa suoritetussa ottelussa.

Kuninkaan murhaajat tuomittu kuolemaan

Bangkok. — Seitsemän vuotta vireillä olleessa Thaillandin kuninkaan Mahidolin murhajutussa on korkein oikeus nyt langettanut kuolemantuomion kolmelle henkilölle. Kuolemaan tuomitut ovat entinen kuninkaan sihteeri ja kaksi hänen palvelijaansa.

"Puhdistus" jatkuu vieläkin Iranissa

Teheran. — Iranin armeijassa pidätettiin viime viikolla vielä 30 "kommunistiupseeria", joten pidätettyjen lukumäärä nousee nyt 600:n, ilmoittaa turvallisuuspalvelun edustaja.

TORONTON KUOROLLA AIKOMUS VIERAILLA ST. CATHARINESISSA

Seuraava näytelmä on "Angelika" — se on todella riemukkaan hauska huvinäytelmä

Toronto. — Meidän Finlandia kuoromme on taas alkanut talvitoimintansa ja se näyttääkin olevan kasvanut jäsenmäärältään suuremmaksi. Lisää kuitenkin vielä mahtuu, joten tulkaa mukaan vain. Mitä enemmän meitä on, sitä paremmalta joukomme esiintyessä näkyy ja vallankin sitä paremmalta esitykset kuuluvat. Tähänmennessä tenori ja sopraano on saanut lisävoimia, mutta altto ja basso odottavat lisäystä. Tulkaahan siis mukaan kaikki entiset ja paljon uusia. Oikein se virkistää mieltä, kun aina joka tiistai-ilta saa mennä kuoron harjoituksiin. Siellä unohtaa jokapäiväiset huolet ja murheet.

Viime tiistaina oli kuoron yleinen kokous, jossa oli keskusteltavana paljon asioita. Yhtenä pääkysymyksenä oli äskeisen myrskyn ja tulvien aiheuttamat tuhot ja niistä kärsimään joutuneiden auttaminen. Jokainen olikin huolissaan tulvan uhrien kohtalosta. Monet työläisperheet ovat joutuneet kodittomiksi ja menettäneet kaikkensa, puhumattakaan niistä joiden omaisia myrsky ja tulvat surmasi. Kaikki he tarvitsevat apua, jota on jo kerättykin, mutta jota yhä tarvitaan paljon lisää.

Me itsekin jouduimme siitä paljon kärsimään, sillä Tarmolamme, joka on meille kaikille hyvin rakas, vaatii nyt äärettömän paljon työtä, ennenkuin se on taas entisessä kunnossa. Sen kunnostaminen onkin ensimmäinenä sydämellämme, mutta silti meidän täytyy kuitenkin muistaa joukkona niitä, jotka ovat persoonakohtaisesti joutuneet myrskyn tuhoista kärsimään. Tämä avustuskysymys jätettiin kuiten osaston johtokunnan harkittavaksi.

Kuorolaisilla tuntui olevan sellainen mielipide, että pitäisi tehdä vierailumatka jollekin toiselle paikkakunnalle, sillä vierailut virkistävät ja lisäävät innostusta. Niinpä päätettiinkin pyytää St. Catharinesin Starilta heidän haaliaan marraskuun aikana. Heillä kun on nyt oma koti lopunnettu, niin vieraileminen siellä on entistä paremmin mahdollista. Siinne on täältä niin lyhyt matkakin, ettei sekään tee haittaa. Voisimme kyllä vierailla vähän kauempaakin, mutta ensiksi kuitenkin vartumme vastausta St. Catharinesista. Nyt sitten vain odottelemme lisää laulajia ja harjoiteltavana meillä on paljon kauniita uusia lauluja.

"Nietavuoren naiset" on sitten esitetty ja seuraavana näytelmänä tulee olemaan "Angelika", 3-näytöksinen huvinäytelmä, oikein hermoja kutittavan hauska naurupilleri. Näytelmän ohjaa Olavi Latvala, joka aina tekee oikein hyvää työtä. Osat ovat myöskin kaikki hyvissä käsissä, joten kaikki näyttää olevan hyvässä järjestyksessä. Tuonempana ilmoitetaan Vapaudessa esittämisaika, jonka toivomme teidän varaavan vapaaksi muista menoista. — Olivia.

Maanvyöry on tappanut Haitissa 260 henkeä

Port Au Prince, Haiti. — Maanvyöryn ilmoitetaan tuhonneen perjantaina Berlyn vuoristokylän, noin 20 mailin etäisyydessä etelään täältä. Poliisin arvioiden mukaan on onnettomuudessa kuollut kaikkiaan 260 asukasta. Ainoastaan kahden kylän asukkaan arvellaan pelastuneen.

Oopperataiteilijoita matkustanut Suomesta Neuvostoliittoon

Helsinki. — (SS) Neuvostoliiton kulttuuriministeriö oli kutsunut suomalaisen oopperan taiteilijoita vierailumatkalle Neuvostoliittoon. Matka alkoi lokakuun 21. pnä ja ensimmäinen pysähdyspaikka on Leningrad. Tarkoituksena on viipyä Neuvostoliitossa pari viikkoa. Matkan johtajana toimii pääjohtaja Sulo Räikkönen.

Suuri sotatukikohta Pohjois-Grönlannissa

Provincetown, Mass. — Kontra-amiraali Donald Baxter MacMillian sanoi täällä, palattuaan napaseuduille tekemältään matkalta, että Yhdysvaltain sotahallinnon toimesta on Pohjois-Grönlantiin rakennettu suuri sotakeskus, Thulen kaupunki, jossa on noin viisituhatta asukasta. Tämä sotakeskus on ainoastaan 780 mailin etäisyydessä pohjoisnavalta. Kaupungissa on noin sata mailia katuja, liikennevalot ja -poliisit.

Echon haalilla on kuten muuallakin sähkövalaistus

Tarzwell. — Monikaan ei vielä tiedä, että Echon haalille on saatu sähkövalot, joten tuijulamput on siirretty nurkkaan varalampuiksi. Nyt passaa vinne tulla hyppelemään valoisessa haalissa vaihtelevan ja hyvän musiikin tahdissa.

Ensi lauantaina, lokakuun 30 pnä onkin haalillamme halloween tanssit, jotka aloitetaan kello 8.30 ip. Siellä on silloin matavissa myöskin kahvia ja kuumiakoiria. Ei siis tarvitse pelätä, että siellä nälkä tai jano yllättää.

Sitten sunnuntaina t.k. viimeisenä päivänä, pidetään haalillamme Echon kokous, alkaen kello 1 ip. Pistäkää tämä mieleenne ja saapukaa oikein sakilla molempiin näihin tilaisuuksiin. Tanssissa siis tavataan ensiksi. — Farmari.

MIKA WALTARIN SUURROMAANIT

MIKA WALTARI:

• **MIKAEL KARVAJALKA**

780 sivua — Hinta sid. $5.00

"Mikael Karvajalka" on rehevän huumorin ja ehtymättömän mielikuvituksen kutoma suurtarina papinkokelas Mikael Karvajalan ja Antti Tykinvalajan seikkailuista 1520-luvun kuohuvassa Euroopassa.

MIKA WALTARI:

• **MIKAEL HAKIM**

965 sivua — Hinta sid. $5.00

Mika Waltarin suurromaani — kertomus Mikael Karvajalan ja väkivahvan Antin seikkailuista islamin mailla. "Sinuhen" ja "Mikael Karvajalan" jälkiä seuraten tämä romaani on saavuttanut maailmanmenestyksen.

MIKA WALTARI:

• **SINUHE, EGYPTILÄINEN**

779 sivua — Hinta sid. $5.00

Ensimmäinen suomalainen romaani, joka on saavuttanut todellisen maailmanmenestyksen. Ilmestynyt jo 18 maassa. Suomessa 8 painos — 109 tuhat.

MIKA WALTARI:

• **KUUN MAISEMA**

272 sivua — Hinta sid. $4.25

Kokoelmassa on Parilsia, Berliiniä, siinä on sotaa ja rakkautta, hermokireyttä ja sen purkautumista viisaan hymyyn. Ne ovat meidän aikamme, toisen maailmansodan ja sen ihmisten, lahjomatonta tilitystä.

MIKA WALTARI:

• **NELJÄ PÄIVÄNLASKUA**

195 sivua — Hinta sid. $2.00

Hurja, ällistyttävä, pureva ja viehättävä kertomus — vallaton tarina kirjailijasta ja hänen syrjähyppyjä tekevästä sydämestään.

MIKA WALTARI:

• **TANSSI YLI HAUTOJEN**

282 sivua — Hinta sid. $1.50

Hurmaajakeisari Aleksanteri I:n ja kauniin suomalaisen aatelisneidon, Ulla Möllersvärdin, romanttinen rakkaustarina — taustana Porvoon valtiopäivien juhlallinen tapaussarja — on valloittaut sekä kirjana että elokuvana suomalaisen yleisön.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Kun Hanoissa alkoi nyt uusi aikakausi

Kirj. Wilfred Burchett

Hanoi. — Koko Hanoin väestö on viimeksikuluneen viikon ajan juhlinut kaupunkiin tulleen Vietnamin Kansanarmeijan kunniaksi.

Kadut on koristettu punaisella silkillä, jalkakäytävät ovat täynnä hurraavaa ja lippuja liehuttavaa kansaa huutaen: "Tuhat vuotta presidentti Ho Chi Minhille."

Kaupungilla oli nähtävissä liikuttavia kohtauksia kun kauan kärsineen Hanoin asukkaat tulivat tervehtimään toverittaan, aviomiehiään, isiään, poikiaan ja veljiään.

Dien Bien Phun taistelujen veteraanit, kuuluisa "pääkaupungin rykmentti", mikä on muodostettu Hanoin omista pojista, jotka puolustivat kaksi kuukautta kaupunkia ranskalaisten aloittaessa hyökkäyksen v. 1946, johtivat Kansanarmeijan marssia Hanoin kaupunkiin.

Ranskan siirtomaajärjestelmän vaihtaminen demokraattisen tasavallan hallintoon sujui ilman välikelkauksia. Mutta ennen varsinaisen vaihdon tapahtumista ranskalaisten tukemat rukkehallituksen voimat yrittivät tehdä kaikkensa sen hyväksi, että kaupungin elämä halvaantuisi vaihdon yhteydessä.

Viimeisenä vandalismitekonaan he käyttivät miinoja bävittääkseen yhden maailmankuulun taideaarteen, muinaisen itämaisen temppelin Hanoin keskuksessa.

He ryöstivät sairaaloista lekkausvälineet ja lääkkeet sekä kirjat ja tieteelliset kirjastoista ja museoista. He yrittivät järjestää niin, että kaupungin kivihiilivarastot loppuisivat lokakuun 10:en päivään mennessä, jolloin kaupunki luovutettiin demokraattiselle tasavallalle. Tarkoitus oli siten saada sähkötehtaat ja vesipumput tehottomiksi.

Mutta Ngo Dinh Diem kiikin ja ranskalaisten sabotaasista huolimatta Hanoi oli normaalitilassa muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun Kansanarmeijan joukot saapuivat kaupunkiin.

Välttämättömät palvelut, kuten vesi, sähkö ja liikennelaitos, toimivat normaalisesti ensimmäisen kerran 70 vuoden aikana ilman ranskalaista hallintoa ja tekniikkoja.

Hanoin asukkaille esittämässään vetoomuksessa presidentti Ho Chi Minh sanoi:

"Meidän täytyy toteuttaa hallituksen talousohjelma, mikä 'antaa riittävän ruoan ja vaatteen kaikille' ja 'takaa yhteisen edun työläisille ja pääomalle. Työläisten pitäisi ryhtyä innokkaaseen rakennustyöhön. Liike- ja teollisuusmiesten tulisi pitää laitoksensa aktiivisessa käynnissä. Meidän täytyy ylläpitää ja lisätä pääkaupungissamme tuotantoa, kauppaa ja finanssiasioita."

Ulkomaalaisille asukkaille hän sanoi:

"Te olette asuneet Vietnamin kansan keskuudessa. Te olette jääneet Vietnamin asukkaiksi. Teidän oikeutenne, taloudellinen ja kulttuurillinen, toimintanne on edustettuna myös Vietnamille. Tästä syystä minä suosittelen teille rauhallisuutta ja sitä, että jatkatte toimintaanne kuten tavallista. Vietnamin Demokraattisen Tasavallan kansa ja hallitus tulee auttamaan ja suojamaan teitä."

Kansannousua Pariisin sopimusta vastaan vaaditaan Saksassa

Berliini. — "Neues Deutschland"-lehti kehoitti lokakuun 23 pnä yleiseen kansannousuun Pariisin sopimusta vastaan.

Lehti sanoi, että Adenauerin kurimuspäämiehet on sosialidemokraattien, kommunistien ja puolueettomien käytävä kaikkiin työpaikoissa ja ammattijärjestöissä taistelua Pariisin sopimuksen toteuttamista vastaan.

Lähes täysi perunakato Etelä-Pohjanmaalla

Helsinki. — (TkS) — Kauhajoen kunnassa Etelä-Pohjanmaalla suoritetujen arvioitten mukaan on rukiin sato vähentynyt 40 — 60 prosenttia ja perunasato 10 — 90 prosenttia normaalitason verrattuna. Arvioissa ei ole huomioittu sadon laadun huononemista.

TYÖVÄKI TARVITSEE PUOLESTAAN PUHUJAN SANOI MR. KASHTAN

Toronto. — Täkäläisessä Trinity vaalipiirissä LPP:n ehdokkaana oleva William Kashtan esitti viikon alussa syytöksen, että mainitulla alueella "on näkitintymistilassa tuhansia työttömiä ja vanhuudeneläkkeellä olevia ihmisiä.

Ovelta ovelle kulkevat kannattajani ovat tiedoittaneet kymmenittäin sydäntäsärkeviä tapauksia", sanoi mr. Kashtan Gracekadulla pidetyssä vaalikokouksessa. "Kaikista tällaisista tapahtumista pitäisi tiedoittaa milloin tai vaalipäämajaani, jotta voimme järjestää taistelun heidän puolestaan."

Samalla kertaa tämä LPP:n ehdokas korosti erikoisesti sitä, että eilei parlamenttiin valita tavallisen kansan edustajia vanhojen puolueitten asemesta, tilanne tulee yhä pahenmaksi.

"Työväenlike ja hallituksen jotkut puhemiehetkin pitävät mahdollisena, että ensi talvena on kolmeneljännesmiljoonaa työtöntä", sanoi mr. Kashtan. "Mutta liittohallitus istuu toimettomana penkaloitaan pyörittäen. Viime viikolla mr. St. Laurent sanoi, ettei hän aio ryhtyä mihinkään erikoistoimenpiteisiin ja Ontarion pääministeri Frost sanoi, että työttömyyskysymyksen käsittely kuuluu Ottawalle. Kaupunginhallintio on voimattomia. Joka tilanne on vaalilittoparlamentille tilanteen vaatimia ohjelmaa. Mutta LPP esittää sen, jos tulee valituksi. Juuri tätä parlamentimme tarvitsee — uutta voimaa, mikä puhuu kansan tarpeiden puolesta."

Lapset totutetaan murhiin USA:ssa ja Canadassakin

Tarkoituksena, etteivät he vastustaisi sodan julmuuksia ja olisivat valmiit tykinruoaksi

Kirj. ALBERT KAHN

Tunnettu amerikkalainen kirjailija Albert Kahn, jonka teokset "Valtiopetos" ja "Kuoleman leikki" ovat ilmestyneet myös suomeksi, on viimemainitussa teoksessaan vakuuttavasti osoittanut Yhdysvalloissa ja Canadassa uhkaavasti lisääntyneen nuorisorikollisuuden johtuvan ei kodista eikä ihmisten "luontaisista taipumuksista" vaan siitä kylmän sodan ilmapiiristä, joka sarjakuvien ja television välityksellä tunkeutuu lasten tajuntaan jo ennen kuin he oppivat lukemaan. Ohessa artikkelissaan, josta julkaisemme osia, hän käsittelee samaa kysymystä.

Nuorisorikollisuuden ongelma on ollut USA:ssa jo kauan vilkkaan keskustelun kohteena. Erään laajalle levinneen teorian mukaan johtuu nuorisorikollisuus ensi sijassa kodissa vallitsevista epäsuotuisista olosuhteista.

Muuan toinen "koulukunta" väittää, että lasten oma synnynnäinen levottomuus ja hermostuneisuus muodostaisivat pääsyyn heidän asosiaaliseen käyttäytymiseensä. Tämän teorian mukaan nuorisorikollisuus on lasten "synnynnäisen vihan" ja "luonnollisen hyökkäyshalun" seuraus.

Eräs vaikutusvaltainen ryhmä psykoanalyytikkoja ja lapsispesialisteja toteaa, syvämielistä ajattelua osoittavin ilmein, että kaikki ihmiset ovat luonnostaan rikollisia, ts. nuorisorikollisuuden nopea kasvaminen Yhdysvalloissa ei merkitsisi muuta kuin että syntyisi yhä enemmän sellaisia lapsia, jotka eivät voisi tukahduttaa heissä uinuvia "luontaisia rikollisia taipumuksia".

New Yorkin yliopiston professori Paul Tuppan, jota pidetään yhtenä parhaana nuorisorikollisuuskysymyksen tuntijana, ei pidä syypäänä yksityistä henkilöä — lasta — ja hänen "rikollisia vaistojaan", vaan nykyistä yhteiskuntaa ja sen turmelevaa vaikutusta lapsiin. Mutta hänkään ei pääse mihinkään todelliseen ratkaisuun tässä kysymyksessä.

"KYLMÄN SODAN" VAIKUTUKSISTA VAIETAAN

On tunnusomaista, että liikipitäen kaikissa kirjoissa, joissa käsitellään USA:n tämän hetken nuorisorikollisuuden ongelmaa, ei puhuta sanallakaan siitä vaikutuksesta, mikä maassamme vallitsevalla "kylmän sodan" ilmapiirillä on lapsiin ja nuorisoon. Kaikki nämä muka tieteelliset teokset saa lukea kannesta kanteen tapaamatta pienintäkään viittausta siihen, miten levottomuus, tuska ja vainotoimenpiteet, jotka ovat käyneet yhä yleisemmiksi maassamme, samoin kuin turvattomuuden ja kyynillisyyden täyttämä ilmapiiri vaikuttavat Amerikan nuoren polven mieleen. Näissä kirjoissa ei ole sanaakaan siitä, mikä vaikutus poliitikkojen ja sotilashenkilöitten virallisella ohjelmalla on kasvavaan nuorisoon, ohjelmalla, jonka päämääränä on, kuten kenraali Lewis Hershey on asian ilmaissut, kasvattaa "murhamiesten sukupolvi" sotaa varten. On vaikea uskoa, että kaikille näitten kirjojen oppineille tekijöille ei olisi tunnettu sellainen ilmiö kuin "kylmä sota", joka on sananmukaisesti kaikkialla havaittavissa. Nämä tiedemiehet jotka, kuten olettaa sopii, askartelevat lastenkasvatuksen ongelmien parissa, väistävät arkoina keskustelua "kiistanalaisista kysymyksistä", joilla on lasten onnelle ja hyvinvoinnille aivan perustavaa laatua oleva merkitys. Useimmat heistä karttavat jopa senkin seikan muistuttamista, mikä hirvittävä vaikutus sarjakuvilla, elokuvilla, radiolla ja näköradiolla on lapsiin.

LAPSET TOTTUVAT MURHIIN

Miten suuri vaikutus amerikkalaisiin lapsiin on näillä sarjakuvilla, jotka kertovat rikoksista ja muista inhoittavista asioista ei voi kuvitellakaan, jos ei ole käsitystä siitä kuinka suunnaton levikki tämänkaltaisella kirjallisuudella on.

Erään tästä aiheesta pitämäni esitelmän yhteydessä pyysin kerran kuulijoitani arvioimaan kuinka paljon Yhdysvalloissa myydään sarjakuvakirjoja vuosittain. Eräät arvelivat 10 miljoonaa, toiset 25—50 miljoonaa. Todellisuudessa julkaistaan Yhdysvalloissa yhden ainoan kuukauden aikana lähes 100 miljoonaa kappaletta sarjakuvakirjoja. Eräs tutkimus on osoittanut että 98 prosenttia kaikista amerikkalaisista lapsista lukee säännöllisesti näitä kirjoja. Jokainen lapsi lukee kuukaudessa keskimäärin 20—25 kappaletta.

Seuraavassa eräitä luettelonomaisia sarjakuvakirjojen otsakkeita: Seikkailut saavat kauhean lopun, Kuuluisia rikos, Turmiollinen salaisuus, Kuuluisia gangsteri, Lainrikkoja, Ihminen sodassa, Atomisota, Verenhimoinen gangsteri, Salaperäinen hämärä, Operaatio "Murhamies", Jämittäviä ja kauheita tapauksia, Elämme kuollaksemme jne. Kaikki sarjakuvakirjat vastaavat "kylmän sodan" tarpeita, koska ne totuttavat miljoonittain nuoria amerikkalaisia suhtautumaan välinpitämättömästi väkivaltaisuuteen, julmuuteen ja äkilliseen kuolemaan.

Yhtä kauhistuttavia asioita kuvataan myös lapsille tarkoitetuissa näköradio-ohjelmissa. On arvioitu, että yli 20 miljoonaa amerikkalaista lasta seuraa säännöllisesti näköradio-ohjelmia. Niistä ohjelmista, jotka tavallisesti ovat heidän katseltavinaan, saa selvän kuvan, kun tietää, että yhden ainoan viikon aikana näytetään noin tuhat rikosta. Eräs opettajayhdistys lausui hiljattain senkaltaisten näköradio-ohjelmien vaikutuksesta seuraavaa: "Kun murhien lukumäärä kasvaa, tottuvat katsojat vähitellen senkaltaisiin epänormaaleihin ilmiöihin. Nuori polvi, joka seuraa näköradiolähetyksiä joka päivä, tottuu murhiin — se ei tule enää säikähtämään vastalauseita sodan julmuuksia." Radio ja elokuva ruokkivat Amerikan lapsia ja nuorisoa samanlaisilla "huvituksilla" ja kasvattavat heitä yhtä epäinhimillisyyteen.

KOULUT YMPPÄÄVÄT LAPSIIN SOTAHENKEÄ

On erehdys olettaa, että Amerikan koulut vastustavat ponnekkaasti nuorisorikollisuutta tällä tavoin rikollisten johdattamista. Kouluista on tullut yhä selvemmin "kansallisen politiikan toteuttamisen välikappaleita" — minkä Eisenhower on selittänyt koulun varsinaiseksi kasvattamistehtäväksi.

Koulut ymppäävät lapsiin virallisen tahon huolellisesti valmistamien ohjeitten mukaisesti yhä kasvavassa määrin totuttavan mielipiteitä "kylmästä sodasta". Lapset saavat kuulla päivästä päivään, että Neuvostoliitto, Kiina ja Itä-Euroopan maat ovat Yhdysvaltain veriviholisia, että heidän amerikkalaisen kotimaansa yllä häilyy vakava Moskovan johtaman "kommunistisen salaliiton" vaara, että heidän täytyy ryömiä pulpettiensa alle, koska sota voi puhjeta minä hetkenä tahansa ja pommit tippua heidän niskaansa. Samalla heille opetetaan, että ei ole olemassa jalompaa päämäärää kuin pukeutua univormuun ja ottaa kivääri käteen.

Lääketieteellinen radiologia Suomessa

Kirj. prof. Sakari Mustakallio

bf 2 palst. keskelle (Suomen Radiolo

Tuskin on liioiteltua sanoa, että lääketiede on astunut uuteen aikakauteen. Lääkintähuollon kehityksen tehokkuudesta on parhaana todistuksena ihmisen keski-iän nopea kohoaminen.

Olemmeko me Suomessa pystyneet seuraamaan tätä valtavaa kehitystä ja pystymmekö me tulevaisuudessa seuraamaan sitä?

Ensiksikin meidän on todettava, että Suomen Radiologiyhdistys, vaikka se täyttääkin nyt jo 30 vuotta, ei suinkaan syntynyt kovin aikaisin. Röntgensäteethän keksittiin jo 59 vuotta sitten.

Lääketieteellisen radiologian kehitys on johtanut tämän lääketieteen haaran jakaantumisen kahteen melko itsenäiseen alaan, nimittäin röntgendiagnostiikkaan ja sädehoitoon eli radiotherapiaan. Näitä radiologian aloja on tarkastettava senvuoksi erikseen.

Röntgendiagnostiikka on kehittynyt pelkästä läpivalaisusta ja yksinkertaisten luukuvien ottamisesta jo pitkälle tieteeksi, joka käyttää hyväkseen hyvinkin monimutkaisia koneistoja. Nykyisin me voimme kuvata jo miltei kaikki ruumiin osat, myöskin pehmeät osat ja niiden ontelot. Tämän edistyksen on tehnyt mahdolliseksi toisaalta koneistojen kehitys ja toisaalta varjoaineiden käytäntöön ottaminen. Röntgensäteiden ja varjoaineiden avulla voimme täten loihtia esiin nähtäväksemme aivo-ontelot, aivojen verisuonet, selkäydinkanavan, sydämen eteiset ja kammiot, suuret ja pienet verisuonet, sappirakon ja sappitiet, munuaiset, koko ruoansulatuskanavan jne. Röntgentutkimuksen avulla me voimme tarkastaa haluamamme elimen yksityiskohtiakin ja läpivalaisun ja röntgeninematographian avulla voimme tutkia eri elinten toimintaa. Tomographian eli läpileikkauskuvauksen avulla voimme ottaa läpileikkauksia, sekä pituus- että poikittaisleikkauskuvia ja tohtori Paatero on kehittänyt menetelmän, jolla saadaan läpileikkauskuvia käyristäkin pinnoista.

Röntgendiagnostiikka on siis kehittynyt hyvin keskeiseksi tutkimusmenetelmäksi eli lääketieteen aloilla. Niinpä voidaankin hyvällä syyllä sanoa, että röntgendiagnostiikkaa tarvitsevat kaikki eri lääketieteen alat ja että tämä menetelmä on keskeisin nykyisistä tutkimusmenetelmistämme.

Ajatelkaamme myöskin pienoisröntgenkuvausta. Kokonaisten kansojen keuhkot ja muut rintaelimet kuvataan nykyisin tällä menetelmällä. Tuberkuloosiin kuolleisuus on laskenut nopeasti myöskin meidän maassamme ja yhtenä tärkeimmistä syistä siihen on varmasti pienoisröntgenkuvaus ja sen yleistyminen. Sen avulla keuhkotuberkuloosia sairastavat saadaan ajoissa hoitoon ja eristetyiksi muista ihmisistä niin, että tartunta ei siinä määrin leviä. Aikaisin hoidettuna on keuhkotuberkuloosin paranemismahdollisuudet paljon suuremmat kuin myöhäisvaiheessa.

Röntgendiagnostiikka on koettanut pysyä maassamme ajan tasolla, mutta pakostakin se on joutunut hieman takapajulle. Tähän on useita syitä. Esimerkiksi röntgenlääkärien työmäärä on lisääntynyt paljon nopeammin kuin röntgenlääkärien määrä. Rutiinityön paljous on monissa laitoksissa estänyt alan kehityksen. Yhtenä syynä on myös vakava huoneistopula.

Röntgentutkimuksen tarve on lisääntynyt niin nopeasti, ettei valtiovallan jäykkä koneisto ole ehtinyt kulkea tarpeeksi nopeasti mukana.

Laaja vaikea radiologian ala: Atomilääketiede kulkee vielä maassamme lapsen kengissä. Kuitenkin sillä alalla on päästy muissa maissa jo sangen pitkälle.

Radiojodia käytetään jo vakituisesti suuria määriä kilpirauhashäiriöiden toteamisessa ja parantamisessa, radiofosforia veritaudeissa ja radiokultaa pahanlaatuisten kasvainten hoidossa. Koboltti 60 on ehkä hyödyllisin atomilääketieteen ase. Sitä käytetään sekä radiumin tavoin lähihoidossa, että ennenkaikkea etäishoidossa ns. Koboltti-kanuunan muodossa. Meidän maassamme ei ole ollut tilaa, eikä varoja tällaisen uudenaikaisen erittäin tärkeän hoitomenetelmän käytäntöön ottamisessa ja kanuuman hankkimisessa. Ainoastaan Naistenklinikkaan on voitu hankkia pieni määrä Koboltti-isotooppia lähihoitoa varten. Kobolttikanuunaa tarvittaisiin välttämättä syvällä olevien syöpäkasvainten hoidossa. Emme ole voineet myöskään hankkia Betatron konetta emmekä miljoonien volttien jännitteillä toimivia röntgenkoneita. Myöskin niitä tarvittaisiin syvällä olevien syöpäkasvainten hoidossa.

Entä sitten sädehoito, miten on sen laita? Siellä on tilanne aivan sama. Röntgenhoitokoneet ovat kehittyneet myös nopeasti eteenpäin. Vanhaa konetyyppiä hyväksi käyttäen on luotu niinsanottu rotatio eli pyörityshoitomenetelmä, konvergenssi ja pendelihoitomentelmät jne. Yleisenä pyrkimyksenä on ollut kuitenkin kohottaa hoitokneiden sähköjännitettä, jotta voitaisiin päästä paremmin käsiksi syvällä ruumiissa sijaitseviin kasvaimim. Tavallisten meilläkin käytännössä olevien 200 kW jännitteillä toimivien koneistojen lisäksi ovat ennenkaikkea miljoonien volttien jännitteillä toimivat röntgenkoneet joutuneet yleiseen käyttöön ulkomailla. Meidän maassamme ei ole ainoatakaan tällaista konetta. Melkein kaikki röntgenosastot ovat aivan liian pieniä ja henkilökunta riittämätön. Sen vuoksi kaikki voimat tälläkin alalla on ollut uhrattava rutiinityöhön. Jos me ajattelemme esim. syövän sädehoitoa olemme sangen synkän tilanteen edessä.

Electronisäteilystä on odotettavissa huomattava lisäase syövän hoidossa. Se vaatii kuitenkin Betatronin hankkimista ja sen hankkimista taas uutta tilaa vahvoille suojalaitteille. Samalla nämä uudet koneet vaativat myös lääketieteellisen säteilyfysiikan kehittämistä maassamme. Tyydytyksellä onkin mainittava, että me olemme saaneet kuntoon pienen säteilyfysiikan laitoksen sädehoitoklinikan yhteyteen ja siellä työskentelee jo kaksi fyysikkoa. Sitäpaitsi valtiovalta asetti aikoinaan sädesuojakomitean, joka on saanut työnsä valmiiksi viime keväänä. Toivottavasti valtiovalta toteuttaa viipymättä tämän asiantuntijakomitean esitykset.

Röntgentutkimus ja sädehoito on siis jäämässä muista maista pahasti jälkeen, ellei tätä asiantilaa kiireesti kohenneta.

Tätä kehityksestä jälkeen jäämistä valistunut yleisö ei oikein käsitä. Suuren yleisön yleissivistys on huomattavasti kohonnut ja sen mukana sen tiedot lääketieteellisistä asioista ovat lisääntyneet ja sen kiinnostus juuri lääketieteellisiin kysymyksiin on jatkuvasti lisääntymässä. Tämä ei olekaan ihme, sillä koskeehan lääketiede juuri heidän omaakin terveyttään ja huomattavassa määrin myöskin heidän omaa kukkaroaan, sillä tekevät hän lääkintähuollon menot huomattavan prosentin nykyisen yhteiskunnan budjetissa. Näyttää siltä, että pian olemme sellaisessa tilanteessa, että yleisön mielestä me lääkärit olemme saamattomia kun emme ole pystyneet hankkimaan Betatroneja, kobolttkanuunoita jne. Me lääkärit olemme yleisön mielestä vanhoillisia, kun emme hoida syöpää kaikenlaisilla ihmelääkkeillä. Tämä muodostaa tosiaankin suuren pulman.

Tämä on vielä suuressa maailmassakin ratkaisematon arvoitus, eikä sitä paranna se, että yleisö sokeasti uskoo kaikkiin niihin tietoihin mitä päivittän esitetään sanomalehdissä, aikakauslehdissä ajanvietelukemisissa, radiossa ja kulkupuheissa. Monet sairaat ja kärsivät ihmiset, ovat näiden uutisten johdosta lähteneet tarpeettomille, kalliille matkoille etsimään olematonta ihmeparannusta uhraten siihen viimeiset varansa. Lääketieteellisen radiologian kehitys on jo joutunut vaaravyöhykkeeseen, tilanne on kuitenkin vielä parannettavissa järkevillä toimenpiteillä.

Kauniita ruusuja ystävyyden merkeissä

Monet sanomalehdet ovat julkaisseet tämän tosiuutisen:

Californian Puutarhurien Yhdistys lähetti vuosikokouksestaan 17 valkoista ruusua Neuvostoliiton hallituksen jäsenille.

Californian puutarhurit halusivat täten osoittaa, että he haluavat Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suurten kansojen välille ystävyyttä ja rauhanomaista rinnakkaiseloa.

—Bulletin of the World Council of Peace.

Suomen työväestö valmiina taisteluun korotusten puolesta

Helsinki. — Työpaikkakokouksissaan kautta maan ovat työläiset käsitelleet viime päivinä SAK:n johtajien yleislakkouhkalle asettamia tavoitteita. Yksimielisesti on näissä kokouksissa hylätty SAK:n johdon tavoitteet työläisten taholta ja todettu, että verovaroilla suoritetut hintojen alennukset eivät vastaa työläisten etuja eivätkä paranna heidän elintasoaan. Ainoastaan sellaiset hinnanalennukset, jotka suoritetaan kapitalistien voittoja kaventamalla voivat merkitä parannusta työläisten ja palkansaajien elintasoon.

Työläiset lausuvat epäluottamuksensa hinnanalennuksia kohtaan ja asettavat etualalle taistelun yleisen palkankorotuksen, maksamattomien indeksikorotusten puolesta, joka nähdään ainoaksi varmaksi takeeksi työläisten elintason parantamiselle.

Molotov ottanut vastaan amerikkalaisen senaattorin

Moskova. — Neuvostoliiton ulkoministeri Molotov otti tiistaina vastaan amerikkalaisen senaattorin Margaret Chase Smithin viimeksimainitun pyynnöstä.

Hän haastatteli Molotovia noin tunnin ajan. Antamatta minkäänlaista vastausta sanomalehtien tiedusteluun haastattelun tuloksista mrs. Smith meni suoraan Britannian lähetystöön päivällisille.

Helsinki. — Viime viikon lopulla Pohjois-Suomessa ja Lapissa vallinnut pakkassää ja lumisade on tehnyt mahdolliseksi metsäajojen aloittamisen lyhemmillä matkoilla. Pikkujärvet ovat jo saaneet miehen kestävän jääpeitteen.

Metsästäjäin sääntöjä eksymisen varalta

Toronto. — Ns. suuren riistan pyyntikausi on nyt alussa ja metsästäjät samoilevat jo Ontarion metsissä. Monet metsästäjistä palaavat takaisin surumielin, mutta entistä viisaampina. Ontarion maiden ja metsien departmentin turvallisuusvirkailijat kiinnittävät tämän metsästyskauden alussa huomiota seuraaviin turvallisuussääntöihin:

Ellei metsästäjällä ole hyvin värikkäitä vaatteita, hänet voidaan luulla riistaeläimeksi ja toisen metsästäjän sormi koskettaa toisinaan liipasinta ennen kuin ampuja on varma siitä, mitä hän ampuu. Kirkkaanpunainen tai -keltainen lakki erottaa ihmisen eläimistä. Metsästäjän nenäliinan pitäisi myös olla punaisen, sillä valkoisen nenäliinan vilaus muistuttaa metsästäjälle peuran häntää.

Vaikka metsästäjä kulkee yhdessä kokeneen oppaan kanssa, hän voi joutua eristetyksi ja eksyä. Viisaalla metsästäjällä on aina mukana alueen kartta, tarkka kompassi ja kello. Hän ottaa myös selvän siitä, miten näitä välineitä käytetään.

Eksymisen varalta on tarpeellista pitää mukana hyvä metsästyspuukko, pari kuivia sukkia, tulitikkuja vedenpitävässä astiassa tai luotettava sytytin missä on riittävästi polttoainetta, vähän suklaakaramelleja ja rusinoita tavallisten voileipien lisäksi. Tämän lisäksi, siltä varalta että kivääri menee epäkuntoon, tai panokset loppuvat, paulalangan pala on hyvään tarpeeseen eläinten pyydystämiseksi ruokaa varten.

Lähtiessään kämpältä metsään hän ei luota suuntaa ottaessaan yksinomaan aurinkoon, vaan tarkistaa sen yleissuunnan, mihin hän on menossa ja sen ajan, kuinka kauan hän kävelee kutakin suuntaa, jotta hän voi määritellä kartalta asemansa. Hän ottaa lähtöpaikalla ajan jotta voi varmistautua siitä, että pääsee takaisin ennen pimeän tuloa.

Sääntöjä noudattavat metsästäjät eivät eksy. Valitettavaa kuitenkin on, että monet ovat huolimattomia ja menettävät kaiken käsityksen suunnastaan. Jos näin tapahtuu teille, asettukaa korkealle suojaiselle paikalle tai järven rannalle ja hankkikaa siihen paljon kuivaa polttopuuta.

Sytyttäkää valkea ja pitäkää se palamassa. Päiväsaikaan on hyvä panna toistuvasti vihreätä tavaraa tuleen, jotta etsijät näkisivät savumerkin.

Mutta kaikkein parempi on se, että seuraatte sääntöjä, ja vältytte eksymästä.

Suomi osallistuu Brysselin näyttelyyn

Bryssel. — Suomen Brysselissä oleva ministeri Tapio Voionmaa ilmoitti lokakuun 20. pnä, että Brysselissä vuonna 1958 pidettäviin näyttelyihin tulee myöskin Suomi osallistumaan. Brysselissä vuonna 1935 pidettyihin maailmannäyttelyihin osallistui Suomi myöskin.

Enemmän työttömiä Toronton seudulla

Toronto. — Työttömyysvakuutuskomission paikallisen toimiston kirjoihin oli merkitty tk:n 21. pnä työttömiksi kaikkiaan 23,876 henkilöä, eli 520 enemmän kuin viikko aikaisemmin. Työttömistä oli naisia 7,616 ja työttömyysvakuutusta maksettiin 14,571 henkilölle, joista 4,164 oli naisia. Ilman työttömyysvakuutusta jääneiden lukumäärä oli siten 9,305.

SUOMEN AMMATILLISEN KESKUSLIITON HERRAT PALJASTANEET KASVONSA

Helsinki. — (VS) Sosialidemokraattisten johtajien mentyä Leskisen monesti kircamaan Kekkosen hallituksen ilman pitkiä valmistelutöitä on herännyt kysymys, mistä syystä SAK:n pääsihteeri Lindblom ja puheenjohtaja Antikainen julistivat yleislakkonsa", joka heidän on nyt maalaisliiton ja sosdem. johtajien hallitusneuvotteluissa tehdyn sopimuksen mukaisesti "lopetettava ennen sen alkamista."

Lindblomin ja Antikaisen kerrotaan selittäneen, että yleislakkouhka voidaan nyt peruuttaa, koska sen tavoitteet on saavutettu. Hallitus on sitoutunut estämään palkankorotukset ja rukkaamaan indeksiä työläisten ja pienviljelijäin varoituksesta kostavilla varoilla.

Työläiset pitävät tällaisen "tavoitteen" saavuttamista irvokkaana pelleilemisenä veronmaksajain kustannuksella. Indeksidonnaisuuden entiselään säilyttäminen, joka on hallituksen ohjelmassa, merkitsee vain sitä, että alkoimuksena oli vaatimuksena kiristää palkankorotuksien työnantajien voittojen lisäämiseksi, niinkuin on tähän asti tehty jo koime kertaa ja aiotaan nyt tehdä neljännen kerran. "Suunnittelutoimiston" perustaminen takaa varmaankin indeksistä riippumattomat korkeat palkat siihen kuuluville herroille, mutta yleislakkouhkan julistaminen sen puolesta on tarkoitettu Lindholmin ja Antikaisen työläisten yleisen pilkan kohteeksi. Yleensä ollaan sitä mieltä, että kaikki nämä "tavoitteet" olivat myös maalaisliittolaisilla ministereillä hyväksyttävissä ilman mitään yleislakon uhkaakin ja etteivät ne olisi kannattanut esiintyä niin uhkaavina kuin Antikainen ja Lindblom tekivät.

Ymmärtäen, että SAK:n oikeistojohtajien yleislakkouhka on ollut vain muutamien poliittisten potevien sosdem. herrojen poliittista ilveilyä jota työväenluokalle ei voi koitua mitään apua, työläiset ovat viime päivinä pitämissään joukkokokouksissa kiinnittäneet huomionsa taistelun palkankorotusten puolesta. Kaikki työläiset poliittisiin mielipiteisiin katsomatta ovat vaatineet indeksin osoittamaa palkankorotusta, kostamuttamat pienet hinnanalennukset eivät voi korvata sitä tappiota jonka uden hallituksen omaksuma pisteotopolitiikka aiheuttaa kaikille palkallaan eläjille.

Frestwick. — Pan-Amerikan DC 6B-kone lensi äsken New Foundlanrista tänne — 2,120 mailia — viidessä tunnissa ja viidessä minuutissa. Keskimääräinen nopeus oli 416 mailia tunnissa.

TILATKAA
FRANCIS
"KLEAN KOAL"
KIVIHIILTÄ
Dial 5-7394
Kuukausimaksut järjestetään
Milton Francis Lumber Co. Ltd.
99 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario

Parhain takaus siitä, että rahanne pysyy maassamme on se, että annatte kannatuksenne paikalliselle osuusliikkeelle.
Täten menetellen olette hyvä canadalainen.
TUKEKAA OSUUSLIIKETTÄNNE!
INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED
176 S. ALGOMA ST. PORT ARTHUR, ONTARIO

Yksi Toronton johtavimpia kukkakauppoja
FLORA FLOWER SHOPPE
HÄÄKUKKAVIHKOJA
Paikka mihin asiakkaat lähettävät heidän ystävänsä.
Puh. WA. 1-5459
396 College St. Toronto, Ont.
(28-4-11-18)

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin MI. 4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Parkway Bakers
valmistaa ruoka- ja kahvileipää. Leivoksia, nimipäivä- ja hääkakkuja, korppuja y.m. leipomoalan tuotteita.
PUHELIN EM3-7676
290 Queen St. W. Toronto, Ont.
ONNI TERVO

JORMA P. SALO
PS, D. R. P. T.
(Physiotherapist, repist. luonnon terapisti)
Ainoastaan sopimuksen mukaan.
LÄÄKINTÄVOIMISTELUA
Sähköhoito, valohoito, hierontaa, voimisteluhoitoa, kabinettihoitoa.
Puhelin LL. 1253
6 Ossington Cres., Toronto, Ontario
(21-28-4-11)

DR. LESLIE SIMON, L.M.C.C.
IHO- JA SUKUPUOLITAUTIEN ERIKOISLÄÄKÄRI
3 SPADINA ROAD
(Bloorin kulmassa)
TORONTO, ONT.
Vastaanotto tunnit: 2-4 ip. ja 6-7 ip.
Puhelimet: Konttoriin WA. 1-6614
Kotiin WA. 2-8015

DR. E. C. AHO — *Hammaslääkäri*
HUONE 640 PHYSICIANS' & SURGEONS' BUILDING
86 Bloor Street West Toronto, Ontario
Puhelin Kingsdale 8237

MAAILMAN SUURROMAANEJA
KONRAD LEHTIMÄKI:
YLÖS HELVETISTÄ
339 sivua — Hinta sid. $2.00
"Ylös helvetistä" on tulisen, vakaumuksellisen paatoksen hehkuttama julistus sotaa ja militarismia vastaan.
NEITO VANHASSA LINNASSA
242 sivua — Hinta sid. $3.00
"Tällä nuorella naisella on kyky kuvata arkipäivän ihmisluonteita, ristiriitoja ja tunnelmia tavalla, joka on minusta ihmeellisintä mitä koskaan olen tavannut", kirjoitti jo Sir Walter Scott.
ERICH MARIA REMARQUE:
ELÄMÄN KIPINÄ
343 sivua — Hinta sid. $3.75
SAAPUNUT UUSI LÄHETYS
Kirja jollainen kirjoitetaan vain kerran vuosisadassa.
Erich Maria Remarque, joka ensimmäisen maailmansodan jälkeen kirjoitti teoksen "Länsirintamalta ei mitään uutta", on jälleen hätkähdyttänyt lukijoitaan julkaisemalla romaanin toisen maailmansodan järkyttävimmästä kokemuksista, keskitysleireistä. Dramaattinen jännitys vangitsee lukijan ensimmäiseltä sivulta alkaen. Kirjaa ei voi laskea kädestään ennen kuin on nähnyt sen sankareiden kuolevan tai voittavan.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

...n sääntöjä ...varalta

noita tavallisten voileipien lisäksi. Tämän lisäksi, siltä varalta että kivääri menee epäkuntoon, tai panokset loppuvat, paulalangan pala on hyvään tarpeeseen eläinten pyydystämiseksi ruokaa varten.

Lähtiessään kämpältä metsään hän ei luota suuntaa ottaessaan yksinomaan aurinkoon, vaan tarkistaa sen yleissuunnan, mihin hän on menossa ja sen ajan, kuinka kauan hän kävelee kutakin suuntaa, jotta hän voi määritellä kartalta asemansa. Hän ottaa lähtöpaikalla ajan jotta voi varmistautua siitä, että pääsee takaisin ennen pimeän tuloa.

Sääntöjä noudattavat metsästäjät eivät eksy. Valitettavaa kuitenkin on, että monet ovat huolimattomia ja menettävät kaiken käsityksen suunnasta. Jos näin tapahtuu teille, asettukaa korkealle suojaiselle paikalle tai järven rannalle ja hankkikaa itsellenne paljon kuivaa polttopuuta.

Sytyttäkää valkea ja pitäkää se palamassa. Päiväsaikaan on hyvä panna toistuvasti vihreätä tavaraa tuleen jotta etsijät näkisivät savumerkin.

Mutta kaikkein parempi on se, että seuraatte sääntöjä, ja vältytte eksymästä.

Yksi Toronton johtavimpia kukkakauppoja
FLORA FLOWER SHOPPE
HÄÄKUKKAVIHKOJA
Paikka mihin asiakkaat lähettävät heidän ystävänsä.
Puh. WA. 1-5459
396 College St. Toronto, Ont.
(28-4-11-18)

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin MI. 4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Parkway Bakers
valmistaa ruoka- ja kahvileipää. Leivoksia, nimipäivä- ja hääkakkuja, korppuja y.m. leipomoalan tuotteita.
PUHELIN EM3-7676
290 Queen St. W. Toronto, Ont.
ONNI TERVO

JORMA P. SALO
P.S., D. R. P. T.
(Physiotherapist, repist. luonnon terapisti)
Ainoastaan sopimuksen mukaan.
LÄÄKINTÄVOIMISTELUA
Sähköhoito, valohoito, hierontaa, voimisteluhoitoa, kabinettihoitoa.
Puhelin LL. 1253
6 Ossington Cres., Toronto, Ontario
(21-28-4-11)

DR. LESLIE SIMON, L.M.C.C.
IHO- JA SUKUPUOLITAUTIEN ERIKOISLÄÄKÄRI
3 SPADINA ROAD
(Bloorin kulmassa)
TORONTO, ONT.
Vastaanotto tunnit:
2-4 ip. ja 6-7 ip.
Puhelimet: Konttoriin WA. 1-6614
Kotiin WA. 2-8015

...HO – Hammaslääkäri
...NS' & SURGEONS' BUILDING
Toronto, Ontario
Kingsdale 8237

...SUURROMAANEJA
...ELVETISTÄ
— Hinta sid. $2.00
..., vakaumuksellisen paatoksen hehkut...
...rismia vastaan.
...ASSA LINNASSA
— Hinta sid. $3.00
...kyky kuvata arkipäivän ihmisluonteita, ...a, joka on minusta ihmeellisintä mitä ...oitti jo Sir Walter Scott.
...ÄN KIPINÄ
— Hinta sid. $3.75
...T UUSI LÄHETYS
...etaan vain kerran vuosisadassa.
...a ensimmäisen maailmansodan jälkeen ...malta ei mitään uutta", on jälleen ...julkaisemalla romaanin toisen maail... ...kokemuksista, keskitysleireistä. ...gitsee lukijan ensimmäiseltä sivulta al... ...kädestään ennen kuin on nähnyt sen ...tavan.
...A OSOITTEELLA:
...BLISHING CO. LTD.
SUDBURY, ONTARIO

URANIUM CITY

Athabaskan uraanialueen pääkaupunki sijaitsee Saskatchewanin maakunnan luoteisella kolkalla

Kun hinaajalaiva Radium Queen antaa saapumismerkin kääntyessään ...niemen ympäri niin kaiku vastaa Black Bayn rannoilta. Eteen aukeaa satama ja sen yläpuolella kiiltävät öljytankit. Se on Bushellin satama Lake Athabaskan pohjoisrannalla, jonne päättyy se pitkä taival, jota pitkin kuljetetaan kaikenkaltaisia tarvikkeita niitä 1 600 kaivosmiestä, prospektoria, insinööriä, geologia, kauppiasta, ilmailijaa, intiaania ym. varten jotka joutuvat elämään ja talvehtimaan täällä Saskatchewanin maakunnan luoteiskolkan rikkailla uraanimailla — kaukana erämaassa.

Tässä satamassa on varastoituna ... miljoona gallonaa erilaatuisia petroolituotteita, joita tarvitaan kotien lämmittämiseen 60 asteen pakkasessa, moottoreiden käyttämiseen kaivannoissa, sähkövoiman kehittämiseen koteja ja ...paikkoja varten, käyttövoimaksi traktoreille, trokeille ja autoille. Ilman näitä tuotteita ei olisi mahdollista eristää sitä uraania, jota esiintyy tavallista runsaammin vuoripenässä näillä main.

Vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten ennustivat geologit, että maailman tarpeita varten ei löydetä riittävästi uraania. Mutta viimeisten viiden vuoden aikana on näistä Saskatchewanin maakunnan seuduista muodostunut ehkä huomattavin tämän tärkeän alkuaineen lähde, jonka väitetään kaksinkertaistaneen maailman uraanivarat. Viranomaiset eivät anna näistä asioista yksityiskohtaisia tietoja koska niitä pidetään yhä edelleenkin sotasalaisuutena.

URAANIN ESIINTYMINEN

Vaikka uraani tuntuu olevan perin harvinaista niin tosiasiassa ei se kuitenkaan ole varsin harvinainen metalli, sillä sitä väitetään olevan maapallon kuoressa noin neljä osaa miljoonasta eli runsaammin kuin esim. hopeaa, antimonia ja elohopeaa yhteensä. Sen harvinaisuus johtuu siitä että rikkaita esiintymiä tavataan vain harvoissa paikoissa. Rikkaimmat tunnetuimmat esiintymät ovat Belgian Kongossa, Tshekkoslovakiassa, Etelä-Afrikassa ja Canadan pohjoisilla alueilla kuin myöskin Blind Riverin seudulla Sudburyn nikkelialueen länsipuolella. Suurin osa siitä on pikivälkkeen (pitchblende) yhteydessä ja miltei kaikki Canadan tunnetut uraaniesiintymät sijaitsevat Pre-Kambrisen vyöhykkeen (Precambrian shield) alueilla, joista kaikkein rikkain lienee Athabaskan alue.

Eldorado Mining and Refining-yhtiö löysi Athabaskan rikkaimman uraaniesiintymän vuonna 1950, seitsemän vuotta kestäneen etsinnän jälkeen, johon oli käytetty miljoonia dollareita. Tämä liittovaltion omistama yhtiö rakennutti shafteja ja kaivatti mailikaupalla tunneleita maan alle sekä perusti asutuspaikan noin 500 työläistään varten. Samalla ruvettiin myöskin rakentamaan rikastetehdasta uraanioorin käsittelyä varten.

Kaksi vuotta myöhemmin eli kesällä 1952 löysi eräs geologi toisen rikkaan uraaniesiintymän. Hän oli torontolaisen uraanimiljonäärin, Gilbert Labinen ja Gunnar Gold Mines-yhtiön palveluksessa, joista tuli sitten tämän löydön omistajat. Tämä löytö sijaitsee noin 17 mailin etäisyydessä Eldoradon valtauksista ja sen vaikutus tuntui maailman kaikilla kolkilla. Sivumennen sanoen Gilbert Labine teki Canadan tärkeimmän uraanilöydön vuonna 1930 Great Bear Laken rannalla ja sen johdosta Canadasta muodostui toiseksi tärkein uraania tuottava maa.

URANIUM CITY

Uutinen Labinen ja Gunnar Gold-yhtiön löydöstä johti prospektorien tulvimisen Athabaskan alueelle. Kyetäkseen tyydyttämään tämän suuren armeijan ja alueen vaatimuksia, päätti Saskatchewanin maakuntahallitus ryhtyä toimenpiteisiin ja niinpä sen toimesta päätettiin perustaa tämän uraanialueen pääkaupunki — Uranium City. Se sijaitsee noin kymmenen mailia länteen Eldorado-yhtiön kaivantopaikalta, Rix—Athabaska-kaivannon itäpuolella, 16 mailia luoteeseen Labine—Gunnar-valtauksilta ja noin 6.5 mailin etäisyydessä Bushellin satamasta koilliseen.

Tämä keskus palvelee ympäristön kaivantoja, vaikka jotkut niistä suunnittelevat oman asutuskeskuksen perustamista samaan tapaan kuin oli aikaisemmin tehnyt Eldorado-yhtiö. Tähän uuteen keskukseen tulee erikoinen asuntoalue, kouluineen ja kirkkoineen, erikoinen liikekeskus, puistoalue jne. Likaviemäri- ja vesijohtoverkoston lisäksi rakennetaan sähkölaitos, joka maksaa noin 50,000 dollaria.

Imperial Oil rakennutti 1952 Bushelliin varastosäiliöt petroolivalmisteitaan varten, jotka tuodaan nyt suureksi osaksi rautateitse, maanteitse ja laivateitse Bushelliin. Ennen gasoliini ym. tuotiin tänne lentokoneilla rautatien päätepaikasta Fort McMurraysta ja gasoliini maksoi silloin niinkin paljon kuin 1.50 dollaria gallona.

Luonnollisesti Bushelliin tuodaan Lake Athabaskan yli kaikkia muitakin tarvikkeita. Imperial Oil-yhtiön tankkien läheisyydessä on varastohuoneita joissa on kannuruokia, vaatetusta, huonekaluja, kaikenlaatuisia kotitaloustarvikkeita, kaivantojen koneita ja tarvikkeita teräspalkkeja ja vieläpä ylellisyystavaroitakin. Niiden lisäksi on varastoissa "ulos" menevää tavaraa, pieniä uraanirikastesäkkejä jotka ovat matkalla Ottawaan arvon määrittelyä varten. Ottawasta säkit lähetetään edelleen Port Hopen refinerylle, jossa uraanirikaste jalostetaan uraanioksiidiksi. Tämä oksiidi lähetetään sieltä Yhdysvaltain uraanivoimakomissiolle, jonka toimesta siitä valmistetaan uraanimetallia, käytettäväksi Yhdysvaltain atomipommitehtailla ja vähäisessä määrin Canadan atomitehtaalla Chalk Riverillä, Ontariossa.

Bushellissa on kesäisin 24 asukasta niiden kolmen eri yhtymän palveluksessa mitkä omistavat lotjia ja hinaajalaivoja. Sen lisäksi on siellä liittovaltion omistaman Atomic Energy-yhtiön varasto. Niin pian kuin järvi jäätyy lokakuussa, vähentyy Bushellin asukasluku yhteen mieheen, joka jää sinne talven ajaksi vartioimaan varastoja.

KESÄN KIIREET

Suurin liikennepulma näillä seuduilla on saada kaikki vuoden tarvikkeet kuljetetuksi varastoon niiden noin sadan päivän aikana, jolloin laivaliikenne on mahdollinen. Siitä syystä tämän liikenteen palveluksessa olevat työskentelevätkin yötä päivää. Lake Athabaska on vapaa jäistä tavallisesti kesäk. 4. päivän tienoilla. Liittovaltion omistama Northern Transportation-yhtiö, joka omistaa lotjia ja 17 hinaajalaivaa, lastauttaa silloin Fort McMurrayssa ensimmäiset lotjansa ja lähettää hinaajalaivansa kuljettamaan niitä Athabaska-jokea myöten Athabaska Lakelle ja järven yli Bushelliin.

Tämän kesän aikana arvioidaan kuljetetun noin 40 000 tonnia tavaraa ja öljyä Uranium Citya ja sen läheistä ympäristöä varten.

Uranium Cityssa on miltei kaikki epätavallista ja poikkeuksellista. Jotkut ovat saattaneet tulla upporikkaiksi lyhyessä ajassa ja toiset ovat taas menettäneet oletetut rikkautensa käden käänteessä. Prospektorit keskustelevat kuiskien ravintoloissa ja tanssivat lauantai-iltaisin keskiyön auringon valossa. Sen jälkeen he saattavat lähteä uimaan niissä pienissä järvissä, joita on kaupungin läheisyydessä.

Kun Bushellista käsin saavutaan uraanikaupunkiin, kohtaa tulijaa ensimmäiseksi 24 huonetta käsittävä Uranium City Hotel, jossa kylmä ja lämmin vesi juoksee jokaiseen huoneeseen. Se rakennettiin viime vuonna ja se tuli maksamaan noin 250,000 dollaria kaikkine nykyaikaisine laitteineen. Sen yhteydessä on säteilevän uusi ravintola, jossa työskentelee kauniita tarjoilijattaria, jotka ovat saapuneet Edmontonista kesän ajaksi tänne työhön.

Pohjoisempana sijaitsee 135,000 dollarin hintainen koulu ja opettajain asuinrakennus neljää opettajaa varten. Kaakossa sijaitsee hallituksen rakennukset, joissa on maakunnan nimittämän kaupungin johtajan toimisto, paikallisen suunnittelukomitean kokouspaikka ja kuninkaallinen ratsupoliisin toimisto.

Mutta huomattavia rakennuksia ovat Hudson's Bay-yhtiön liikerakennus ja elokuvateatteri, joka hinattiin tänne jään yli noin 20 mailia hyljätystä Goldfieldsin kauppalasta. Uraanikaupungissa on myöskin pieni sairaala, paloasema, kaksi autojen palveluasemaa, pallohuone, kaksi pankkia, osakekauppaan toimisto, väkijuomakauppa ja Imperial Oil-yhtiön varasto.

Uranium City ei ole järven rannalla (lähin on mailin etäisyydessä), mutta se sijaitsee hiekkapohjaisella ylängöllä, mikä on eduksi likaviemärien suhteen. Veden saanti on vaikeutena ja vielä nytkin myydään vettä kaupungin kaduilla dollarin hinnasta tynnyriltä. Kaupungin 714 asukasta palvelemassa on 18 vuokra-autoa ja 35 yksityisten omistamaa autoa, jotka kulkevat huonoja teitä myöten ympäristön kaivannoille.

Keskelle kaupungin valtakatua on ankkuroituna laiva, joka hinattiin viime talvena maihin korjaustöiden suorittamista varten. Mutta työt ovat vielä keskeneräiset. Valtakadun lähellä on pieni lammikko, jota viime talvena käytettiin luistinratana. Lammikossa purjehtii nyt rannalta rannalle pieni vajarakennus.

Lammikon itäpäässä on suuri kauppaliike, jonka omistaa englantilaissyntyinen Gus Hawker, joka sanoo olevansa 48 vuoden ikäinen. Eräänä aikana Gus oli kaupungin ainoa kauppias, joka varusti koko läheisen ympäristön mitä erilaatuisimmilla tarvikkeilla. Labine—Gunnar-löydön jälkeisen valtauskuumeen aikana hän otti kaikkiaan noin 60 valtausta maksuksi myymistään tavaroista. Hän myi näistä valtauksista noin 20 saaden niistä miltei neljännesmiljoonan dollaria. Mutta sitten valtauskuume päättyi ja Gus sai kilpailijoita, jonka johdosta hänen kaupassaan on nyt noin 85 000 dollarin arvosta tavaraa myymättä.

Kun katolinen pappi, Isä Brown, saapui aikoinaan kaupunkiin niin oli hänen mielessään kirkon perustaminen. Mutta hänellä ei ollut rahaa. Vaikka hänen esimiehensä suhtautuivat ajatukseen kovin kylmäkiskoisesti niin hän osallistui valtauskuumeeseen ja myi valtauksensa 65,000 dollarilla, jonka johdosta hänellä on nyt eräs pohjoisten seutujen kauneimmista kirkoista.

Kaupungin suurimman kauppaliikkeen omistaa Alex McIver, joka on sen komitean jäsen, joka järjestää kaupungin huvitilaisuudet yms. Kesäisin on joka lauantai-ilta tanssit läheisellä Martin Lakella, jossa noin sata paria uhmaa sääskiä ja mustia kärpäsiä. Sunnuntait vietetään uiden, soutaen ja juoruten. Useimmat asukkaat käyvät sunnuntaiaamuisin kirkossa sillä kaupungissa on kaikkiaan kolme kirkkoa. Muut illat vietetään hotellissa, pallohuoneessa tai elokuvissa. Useimmat perheet järjestävät ainakin yhden illanvieton viikossa.

Kaikkein suosituimpana puheenaiheena on luonnollisestikin uraani. Miltei jokaisella miehellä ja vieläpä vaimoillakin on uraanivaltauksia. Kaikki maat noin 30 mailin säteellä kaupungista on vallattu ja Geigermittarit ovat yhtä yleisiä kuin paistinpannut. Kaksi ilmailuliikettä tuo alituisesti alueelle prospektoreita, perien kyydistä noin 30 dollaria 50 mailin matkalta. Jos mies eksyy, ei hänen etsimisestään peritä mitään maksua.

Miltei kaikilla uraanikaupungin asukkailla on prospektorin toimilupa sillä se ei maksa muuta kuin viisi dollaria. Jokainen saattaa tehdä vuodessa kaikkiaan 21 valtausta, joiden kirjaamisesta on maksettava kymmenen dollaria kustakin. Prospektori voi tehdä omaan nimeensä yhdeksän valtausta ja toisille 12 valtausta. Jokaisella valtauksella on tehtävä joka vuosi vähintään sadan dollarin arvosta työtä, jotta valtaaja voi pitää ne jatkuvasti hallussaan — ja myydä jos ostaja löytyy.

Valtausten kehittäminen ja tutkiminen on kuitenkin varsin kallista hommaa sillä esimerkiksi timanttiporaus maksaa noin kuusi dollaria jalalta ja joskus saattaa olla tarpeellista porata niinkin syvään kuin 4 000 jalkaa. Esimerkiksi Eldorado-kaivannon tutkimiseen ja kehittämiseen käytettiin 20 milj. ennenkuin se kykeni tuottamaan paunaakaan ooria. Suunnilleen sama määrä rahaa käytetään Gunnar-kaivannon tutkimiseen ja tuotantokuntoon saattamiseen. Vuoden 1953 kesän aikana käytettiin alueella noin kuusi miljoonaa dollaria timanttiporaustöihin, joita on jatkettu edelleen kuluneen kesän aikana. Kaikkiaan noin 65 miljoonaa dollaria arvioidaan käytetyn alueella valtausten tutkimiseen ja kehittämiseen tähän mennessä.

Vaikka prospektointi on verrattain halpaa niin kaikki muu on tällä alueella kallista. Talven aikana, jään yli tänne Goldfieldsista hinatut kolmen huoneen asunnot maksavat sata dollaria kuukaudessa. Autokyyti maksaa 1.50—3.00 dollarilta maililta. Polttopuut maksavat 24 dollaria koorti. Tuoreesta maidosta on maksettava 60 senttiä kvartilta ja salaattilehdet 60 senttiä kerä.

Pääasiallisena tekijänä korkeisiin hintoihin ovat luonnollisestikin korkeat kuljetuskustannukset tänne kaukaiseen erämaahan. Athabaska Lake on jälleen jään peittämä ja varsinainen tavarain kuljettaminen tälle alueelle on päättynyt seuraavaan kesäkuuhun saakka. Postia, matkustajia ja arvokkaampia tavaroita kuljetetaan talven aikana lentokoneilla, jotka ovat ainoana yhteytenä muuhun maailmaan. — Imperial Oil Revier.

Paras joululahja SUOMEEN.

...edelleenkin Tanskan paketti, sillä siellä on nyt saatavana ainoastaan verokahvia, jonka hinta on tavattoman korkea. Mutta Tanskan pakettien kahvi on edelleenkin verovapaata.

"SAIMAA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia, hinta $4.50.
"OLYMPIA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia, 2½ kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita, hinta $7.00.
"FENNIA" — 1 kilo parasta paahdettua kahvia papuina, 2 kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita, hinta $7.25.
"ILO" — 1 kilo parasta paahdettua kahvia papuina, 1 kilo riisiä, hinta $5.60.

Kirjoittakaa nimet ja osoitteet selvästi, mieluimmin tekstaamalla. Paketti perille 2-3 viikossa ja kaikki paketit vakuutuksessa.

NORDMAN
(REGIST'D)
Suite 338, Dom. Square Bldg.
Montreal, Quebec

PEARL S. BUCKIN kuuluisat
ROMAANIUUTUUDET NYT SAATAVANA!

PEARL S. BUCK:
NAISTEN PIHA
474 sivua Hinta sid. $3.00
Rikkaan kiinalaisen kauppiaskodin muurien ympäröimä maailma on täynnä kiihkeitä tapahtumia, sillä kuusikymmenpäisen perheen piirissä elämä kouhuu rehevänä ja värikkäänä. Tämän pienoisyhteiskunnan valtiatar on viisas, lumoava rouva Wu — niitä harvinaisia ihmisiä, joiden viehätys perustuu älyn ja sydämen tasapainoon. Tämän naisen elämänongelmia — ja samalla jokaisen naisen ongelmia — kuvaa Buckin "Naisten piha" — romaani, jossa välähtelee koko maailman naisellinen viisaus

PEARL S BUCK:
ÄITI
274 sivua Hinta sid. $2.75
Pearl Buckin "Äiti" kuuluu parhaimpaan, mitä tämä Nobelin palkinnon saanut kuuluisa amerikkalainen kertoja on kiinalaisesta aihepiiristään kirjoittanut. Se on romaani yksinkertaisesta, uljaasta talonpoikaisvaimosta, joka jää miehensä hylkäämänä yksin huolehtimaan lapsistaan, mutta joka ylpeydessään salaa tappionsa uteliailta kyläläisiltä ja ryhtyy hiljaiseen taisteluun elämänsä ja lastensa tulevaisuuden puolesta.

R. D. BLACKMORE:
ROSVOLAAKSON TYTÄR
486 sivua Hinta sid. $2.50
Romaani vie lukijan Stuart-kuninkaiden Englantiin. Exmoorin nummella, jylhän vuorilinnoituksen sulkemassa laaksossa, on lainsuojattoman Doonen suvun rosvokylä, jota koko seutukunta pelkää ja kammoaa. Doonet ovat hurjia, väkeviä miehiä, eikä kukaan ole turvassa heidän liikkuessaan ryöstöretkillään maanteillä ja kartanoissa.

FELIX DAHN:
TAISTELU ROOMASTA
514 sivua Hinta sid. $2.50
Felix Dahnin "Taistelu Roomasta" on mahtava kuvaus ajalta, jolloin kansainvaelluksen jättiläisaalto vyöryi yli ikuisen Rooman ja sen raunioille kohosi lyhyeksi kukoistuksen tuokioksi goottien maailmanvalta. Historiallisiin tapahtumiin ja henkilöihin kutoutuen polveilevat romaanin juonisäikeet niin jännittävinä ja dramaattisina, että salapoliisiromaanien ahmijallakaan ei ole syytä valittaa tämän klassikon ääressä.

Kuuluisan amerikkalaisen kirjailijan ja sanomalehtimiehen ALBERT E. KAHNIN teos
KUOLEMAN LEIKKI
246 sivua Hinta sid. $3.00
"Kuoleman leikki" on voimakas, hehkuva taistelukirja lasten oikeuksien puolesta. Siinä esitetään pelkkiä tosiasioita. Mutta sitä lukee ahmien kuin parhaita jännitysromaania, sillä Kahnilla on ihmeteltävä taito esittää kylmät, lahjomattomat tosiasiat elävästi mukaansatempaavasti, vaikuttavasti. Se harras vakavuus ja inhimillinen lämpö, jolla Kahn ajaa tässä teoksessa "näiden pienimpien" — sota- ja rotukiihkon, raakojen sarjakuvien ja gangsterifilmien, mielipideterrorin ja poliittisen koston urheiksi joutuneiden lasten — asiaa, ei voi jättää välinpitämättömäksi ainoatakaan "inhimillistä ihmistä".

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Kaksi lasta hukkui trokin mukana mereen

Cheticamp, N. S. — Kaksi nuorta poikaa, 7-vuotias Arthur Poirier ja 6-vuotias Gerald Poirier, hukkuivat kun troki syöksyi täällä satamassa mereen.

Pojat, jotka nimistään huolimatta eivät ole sukulaisia, olivat menneet omin päinsä trokiin ja todennäköisesti vapauttaneet jarrut sekä muuttaneet vaihteen, joten troki pääsi syöksymään alas mäkeä edelläkerrotulla seurauksella.

Vanha höyrylaiva paloi romuksi

Windsor. — Vanha kuuluisa höyrylaiva City of Cleveland II. paloi romuksi lokakuun 20. pnä. Tulen uskotaan saaneen alkunsa öljyyn heitetystä palavasta savukkeesta. Tuhoutunut entinen loistoalus, vihittiin virkaansa vuonna 1907. Se törmäsi Huron-järvellä norjalaiseen rahtilaivaan v. 1950 ja muutettiin sen jälkeen öljynkuljetusalukseksi.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Valtuusto pelkää kannan omaksumista yhdistämisasiassa

Civic Reform Associationin edustaja Hal Proctor oli tiistai-iltana pidetyssä Sudburyn valtuuston kokouksessa painostamassa, että valtuuston pitäisi pikaisesti omaksua selvä kanta McKim-kunnan kaupunkiin yhdistämisasiassa, jonka johdosta pidetään Ontarion kunnallisasiain lautakunnan toimesta täällä yleinen kuulustelu perjantaina marrask. 5 pnä. Vuoden 1951 alussa Sudburyn valtuusto alisti maakunnan kunnallisasiain lautakunnalle anomuksen, että McKim-kunta yhdistettäisiin Sudburyn kaupunkiin mutta nykyinen valtuusto on tähän mennessä omaksunut hyvin epämääräisen kannan tähän asiaan nähden sillä se ei ole tehnyt selvää päätöstä puolesta eikä vastaan.

Vaikka kaupunginhallituksen jäsen Stan Racicot teki asiasta selvän ehdotuksen ja sai kannattajakseen kaksi valtuuston jäsentä ei valtuuston enemmistö kannattanut sitä, joten ehdotus tuli hyljätyksi.

Mr. Proctor sanoo, että valtuuston enemmistö tietää mutta ei uskalla sanoa Sudburyn veronmaksajille, että McKim-kunnan yhdistäminen kaupunkiin merkitsee huomattavaa verojen kohoamista kaupungin veronmaksajille. Heillä on tiedossaan myöskin, että jos Copper Cliff ja Frood yhdistettäisiin kaupunkiin niin se tulisi merkitsemään verojen vähentymistä kotien omistajille, mutta he eivät uskalla ryhtyä kannattamaan sellaista yhdistämisvaatimusta mikä merkitsee sitä, että Inco pakotettaisiin maksamaan kohtuullinen osuutensa kunnallisveroista.

Civic Reform Association kehoittaa tämän tilanteen johdosta kaupungin asukkaita esittämään valtuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille vaatimuksen, että heidän on vastustettava sellaista yhdistämisehdotusta mikä merkitsee verojen kohoamista ja kannatettava sellaista mikä merkitsee verotaakan huojentumista.

CPR:n taksoitusta korotettiin varsin huomattavasti

Sudburyn taksoitusvaltuusoikeus vahvisti tiistaina ne taksoitusarvojen korotukset, joita kaupungin taksoittajat olivat tehneet CPR:n omistamiin maihin ja rakennuksiin nähden. CPR omistaa kaupungin keskuksessa kaikkiaan noin 175 eekkeriä maita ja rakennuksia, joita koskeva taksoitus tarkistetaan kerran viidessä vuodessa.

Kaupungin taksoittajat olivat korottaneet rautatien McCormick-alueella sijaitsevien 20 tontin taksoituksen 501,719 dollarista 1,235,810 dollariin ja rakennusten taksoituksen 58,530 dollarista 177,205 dollariin tehden korotus maihin nähden yli sata pros. Kysymyksessä olevat maat muodostavat noin 40 pros. CPR:n maista tässä kaupungissa.

CPR:n lakimies väitti että CPR:n maiden lähellä olevien maiden taksoitusarvoja oli käytetty mittapuuna taksoitusarvoja korotettaessa ja että CPR:n veturitallin arvo oli määritelty väärillä perusteilla. Kaikesta huolimatta taksoitus vahvistettiin tulevien viiden vuoden ajaksi.

Rautatiellä on kuitenkin vielä tilaisuus valittaa tehdystä päätöksestä.

— Canadasta lähetetään ulkomaille kahdeksan kertaa enemmän olutta kuin sitä tuotetaan maahan ulkomailta.

McKimin valtuusto vastustaa kunnan yhdistämistä

Vaikka jonkinlainen yhteinen komissio saattaa olla tarpeellinen Sudburyn ympäristön puhtaanapidon, vesijohtolaitoksen ja poliisitoimen kontrollointia varten, on McKim-kunnan valtuusto kunnan Sudburyn kaupunkiin yhdistämistä tai suurkaupunkialueen perustamista vastaan.

Valtuuston kanta yhdistämiskysymykseen nähden tuli varsin selvästi ilmi viikon vaihteessa pidetyssä valtuuston kokouksessa, jossa päätettiin kunnan kanta ilmaista erikoisessa kirjallisessa lausunnossa mikä alistetaan Ontarion kunnallisasiain lautakunnalle siinä julkisessa kuulustelussa mikä pidetään täällä perjantaina marrask. 5. päivänä. Valtuuston jäsenet sanoivat, että yhdistämisestä ei ole mitään hyötyä kunnalle ja sen asukkaille.

Valtuuston jäsenet olivat sitä mieltä, että likaviemäri-, vesijohto- ja poliisiasioita varten voidaan tarpeen vaatiessa perustaa yhteinen komissio kaupungin kanssa. Mikäli likaviemärilaitteet ovat kysymyksessä omaksuivat valtuuston jäsenet sellaisen kannan, että kunta voi tarpeen vaatiessa rakennuttaa oman likaviemärinsä ja jos kaupunki tarvitsee sitä voi se maksaa sen käytöstä kunnalle samaan tapaan kuin kunta maksaa nyt kaupungille vesijohtolaitoksen käyttämisestä. Kokouksessa todettiin myöskin Sudburyn kaupungin olevan kriisitilanteessa rahan lainaamiseen nähden koska se on jo käyttänyt kaikki lainaamismahdollisuutensa mutta McKim-kunta on siinä suhteessa paljon edullisemmassa asemassa, tosiasiassa paremmassa tilanteessa kuin koskaan ennen.

Ovatko rikkautemme siunaukseksi vaiko kiroukseksi?

Uraanirikkauksien omistaminen on pakottanut Canadan noudattamaan itsenäisempää ulkopolitiikkaa, väitti rabbi Abraham Feinberg puhuessaan täällä maanantaina paikallisen Women's Canadian Clubin kokouksessa. "Se alemmuuskompleksi mikä on menneisyydessä vaivannut tätä suurta maata saattaa muodostua vaaralliseksi, perääntymiseksi meidän täysikasvuisuuden asenteestamme", sanoi hän kuulijoilleen. Puhuja sanoi, että on olemassa viettelys maamme luonnonrikkauksien myyntiin eniten tarjoavalle, mutta hän varoitti samalla, että niitä ei pidä myydä harkitsemattomalla tavalla.

"Jumala on antanut meidän haltuumme arvokkaita atomiajan raaka-aineita. Meidän on päätettävä ovatko ne siunaukseksi tai kiroukseksi", sanoi puhuja.

Kiinan lähettiläs saapunut Lontooseen

Lontoo. — Kiinan kansantasavallan lähettiläs Huan Hsiang saapui tänne keskiviikkona. Hän on ensimmäinen Kiinan kansantasavallan lähettiläs Britanniaan.

Britannialla on sitten 1950 lähtien ollut asioiden hoitaja Pekingissä.

Geneven konferenssin aikana Kiinan kansantasavallan valtuutetut neuvottelivat yhdessä brittiläisten valtuutettujen kanssa ja silloin sovittiin, että Kiina lähettää diplomaattisen edustajan Lontooseen.

Sydäntauti edelleen pahin tappaja

Toronto. — Ontarion terveysdepartmentin maanantaina julkaisemien tilastotietojen mukaan syyskuun aikana kuoli Ontariossa 1,039 henkilöä sydäntauteihin, eli enemmän kuin mihinkään muuhun. Seuraavalla tilalla oli syöpä, johon kuoli 500, halvaukseen 427 ja tapaturmiin kuoli 252 ihmistä. Kaikkiaan kuoli maakunnassa syyskuussa 3,821 ihmistä.

Syyskuussa syntyi Ontariossa 11,511 lasta ja avioliittoon vihittiin 5,494 pariskuntaa.

Hukkui kalastusmatkalla

Pembroke. — Kenneth Brown hukkui viime sunnuntaina Ottawa-jokeen ollessaan kalastusmatkalla.

Viimeksi hänet nähtiin veneessä, joka oli ankkuroituna noin 25 palkaa joen rannasta. Hänen tyhjä veneensä löydettiin maanantaina. Ruumista ei ole vielä löydetty.

TILATKAA VAPAUS!

Kirjakauppaamme on saapunut
Halpoja romaaneja

Pearl S. Buck:
Herran soturi
281 sivua — Hinta nid. $1.00
Tässä teoksessa kirjailija kertoo lähetyssaarnaajaisänsä monumentaalisen elämäntarinan.

Aura:
Vuosisatojen perintö
438 sivua — Hinta nid. $1.00
Romaani

Mika Waltari:
Palava nuoruus
503 sivua — Hinta nid. $1.00
Kuvaus maailmansodan jälkeisestä Suomesta.

Mika Waltari:
Jättiläiset ovat kuolleet
327 sivua — Hinta nid. $1.00
Novelleja ja näytelmä.

Katri Ingman:
Lahjakas tytär
184 sivua — Hinta nid. $1.00
Romaani

Selma Anttila:
Elämän kiirastulessa
Romaani
289 sivua — Hinta nid. $1.00

Esti Heinilö:
Viileä suvi
Romaani
212 sivua — Hinta nid. $1.00

K. Gudmundsson:
Kaukainen ranta
Romaani
288 sivua — Hinta nid. $1.00

Arvid Järnefelt:
Helena
Romaani
409 sivua — Hinta nid. $1.00

Esti Heinilö:
Ojan takana
Romaani
215 sivua — Hinta nid. $1.00

Elsa Heporauta:
Suuri yö
Romaani
336 sivua — Hinta nid. $1.00
Elsa Heporaudan kirjan "Suuri yö" sankaritar on nuori, erikoisen herkkä ja mieletään ailahteleva rouva Eva Salo. Hän elää onnellisessa avioliitossa miehekkään miehensä kanssa. Kesken myötäkäymistä puhkeaa kuitenkin suvussa piilevä mielitauti nuoressa rouvassa esiin. Hänet viedään mielisairaalaan, jossa hän saa kokea "Suuren yön" kauhut ja myös onnelliset hetket selkenemistä kohti.

Mauri Kajas:
Sortin tyttö ja Kasperi
Romaani
384 sivua — Hinta nid. $1.00

Henry Bordeaux:
Kaikkien kotien romaani
Koti
328 sivua — Hinta nid. $1.00
Romaanin vaikutus on voimakkaasti kohottava, ja se on kirjoitettu hyvin lämpimästi ja sydämellisesti.

K. Gudmundsson:
Myrskyn mentyä
Romaani
318 sivua — Hinta nid. $1.00

Hans Fallada:
Kummisetä ja Rosemarie
Romaani
410 sivua — Hinta nid. $1.00

Selma Anttila:
Nuoret kauppiaat
Romaani
347 sivua — Hinta nid. $1.00

John Galsworthy:
Joutsenlaulu
403 sivua — Hinta nid. $1.00
Kirjan kertomatyyli on eheä ja kirkas kuin jalokiven hohde.

Rex Beach:
Hopeaparvi
Seikkailuromaani
266 sivua — Hinta nid. $1.00

Ethel M. Dell:
Kotkan tie
Kiehtovaa lukemista kaikille.
314 sivua — Hinta nid. $1.00

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ontario

EINO KILPI:

"Paasikiven linja"

(Jatkoa)

Mitä sisälsi tämä ohjelma, ja mitkä olivat "Paasikiven linjan" tavoitteet?

Rauhan solmiminen oli hetkellinen tavoite. Tärkeintä oli politiikkamme vastainen suuntaus, asennoitumisemme itäiseen naapuriin, ja kansalaiskasvatuksemme tässä mielessä. Lähtökohta oli täysin päinvastainen kuin ns. sotapoliitikkojen näkemykset. Suomen vapaus ja riippumattomuus olivat "Paasikiven linjan" mukaan parhaitten turvattuja ylläpitämällä molemminpuolisia luottamuksen ja ystävyyden suhteita Suomen ja Neuvostoliiton kesken. Suomen kannalta tätä on pidettävä suorastaan valtiollisen elämämme perustana, minkä sanelee jo yksin maantieteellinen asemammekin. Neuvostoliiton mielenkiinto Suomeen onkin maantieteellisesti pelkästään strategista, puolustuspoliittista laatua ja perustuu sen oman turvallisuuden, lähinnä Leningradin alueen, suojaamiseen. Senvuoksi Neuvostoliitto täysin ymmärrettävästi haluaa varmuuden siitä, ettei sitä vastaan Suomesta käsin valmistella tai tehdä sotilaallisia hyökkäyksiä. Näitä näkökohtia Neuvostoliiton taholta onkin jatkuvasti korostettu itsenäisyytemme aikana. Niinpä ulkoministeri Holstin vieraillessa Moskovassa 1937 hänen neuvostolainen virkaveljensä Litvinov selvitteli tähän tapaan asiaa ja se näyttikin alkavan kehittyä oikeaan suuntaan. Jatko ei kuitenkaan muodostunut samanlaiseksi. Seuraavan vuoden aikana asiaa tosin sitkeästi tunnusteltiin konkreettisin ehdotuksin muutamien Suomen hallituksen jäsenten ja Neuvostoliiton Helsingin lähetystön erään virkamiehen kesken, mutta tunnustelut eivät johtaneet mihinkään tulokseen. Päinvastoin epäluulot kasvoivat puolin ja toisin kansainvälisen tilanteen synkistyessä. Siten meidänkin virallisella taholla me suhtauduttiin kielteisesti esimerkiksi keväällä 1939 päiväjärjestyksessä olleeseen Ranskan—Englannin—Neuvostoliiton liittosuunnitelmaan, ja sen yhteydessä esitettyyn sopimusmaiden yhteiseen takuusitoumukseen mm. Suomen turvallisuuden tukemiseksi. Pyrkimättä mitenkään esittämään jälkiviisautta voidaan todeta, että meidän ulkopolitiikastamme silloin määränneellä taholla ei muun muassa ymmärretty tai tahdottu ymmärtää ns. regionaalisen eli alueellisen turvallisuusvaatimuksen oikeutusta. Sellaisesta tapauksesta kaiketikin Suomen ja Neuvostoliiton kohdalla oli kysymys.

Olipa tämän seikan laita miten tahansa, joka tapauksessa jätettiin huomiotta, että Neuvostoliiton pitkään länsirajaan ulottuvat naapurimaat olivat sen puolustuspolitiikan kannalta ensiarvoisen tärkeitä tekijöitä. Näin oli asianlaita erikoisesti aikana, jolloin Hitlerin hyökkäyssuunnitelmat Neuvostoliittoa vastaan kävivät yhä ilmeisemmiksi. Tässä vaiheessa Neuvostoliiton taholta esitettiin Suomellekin rajojen tarkistamista Karjalan kannaksella, koska Suomen taholta annetut puolueettomuusvakuutukset eivät tuntuneet riittäviltä. Kun asiaa ei saatu järjestykseen neuvottelujenkaan avulla, tilanne kehittyi myöhäissyksyllä 1939 sellaiseksi, että Neuvostoliitto asevoimin ryhtyi toteuttamaan pyrkimyksiään tässä suhteessa. Myöhemmän ajan arvioitavaksi jää, oliko talvisota siltä ehdoton välttämättömyys. Kuitenkin on tämän päivän ja viidentoista vuoden takainenkin selviö, että Neuvostoliitto vakavasti otti laskelmissaan huomioon sen mahdollisuuden, että Saksan myöhemmin hyökätessä sen kimppuun, vaara olisi uhkaamassa myöskin Suomen alueelta käsin. Tilannetta selventääkseen Stalin syksyn 1939 neuvotteluissa pal... nokkaasti huomauttikin Paasikivelle: "Maantieteelle emme me voi mitään, ettekä te liioin!" Saman ajatuksen on Paasikivi puolestaan eri aikoina useasti esittänyt, saamatta sille kuitenkaan ajoissa riittävää kannatusta. Johdonmukaisesti hänen "linjansa" osoittautuu oikeaksi eräässä puheessaan keväällä 1945 kiteyttikin Neuvostoliiton politiikkansa merkitävän lauseihin:

"Neuvostoliiton politiikka Suomeen nähden on ollut defensiivistä politiikkaa, valtakunnan turvallisuutta tarkoittavaa. Minun ymmärtääkseni ja vakaumukseni mukaan Neuvostoliiton haluna on saada asiat niin järjestetyiksi, että se voi Suomeen luottaa, ja ettei Suomi enää koskaan mene Neuvostoliiton vihollisen puolelle."

UUSI SUUNTAUS — TEOIN TAATTAVA

Näin esitetyt periaatteet muodostivatkin perustan sille "Paasikiven linjan" mukaiselle politiikalle, jota tässä maassa pyrittiin sotien jälkeen noudattamaan. Käänne Suomen politiikassa Neuvostoliittoa kohtaan oli tehtävä selvästi ja vakuuttavasti siirtymättä silti toiseen äärimmäisyyteen, orjamaiseen matelevaisuuteen. Mutta pelkästään ylimalkaisiin vakuutuksiin rauhasta ja ystävyydestä ja sitoumusten täyttämisestä ei voitu pysähtyä, jos kerran pyrittiin hankkimaan Neuvostoliiton meille välttämätön luottamus. Uusi suuntaus oli osoitettava teoin. Tämä oivallettiin muuallakin maailmassa, missä Suomen aikaisemmat ystävät olivat levottomina ja huolestuneina seuranneet Suomen sotavuosien aseveljeyttä Saksan rinnalla. Läntistenkin voittajamaiden silloista yleistä käsitystä kuvaa esimerkiksi se paljon huomiota herättänyt johtava artikkeli, jonka lontoolainen maailmanlehti "Times" julkaisi vuosien 1944—45 vaihteessa. Suomen tulevista tehtävistä sanottiin tuossa kirjoituksessa mm.: "Paljon on nyt tehtävä, kun on kysymys niiden voimien poistamisesta, jotka johtivat maan akseliystävälliseen politiikkaan ja veivät sen onnettomaan tappioon. Saattaa tapahtua, että puhdistus ei pysähdy politikkoihin. Jos Suomi haluaa ottaa paikan kansojen yhteisössä, on välttämätöntä, että se avoimesti ja selvästi syrjäyttää ne, jotka ovat vastuussa aikaisemmasta politiikasta."

Lehti lopetti artikkelinsa kohtalontuntuisen levottomasti: "Mitä Suomi päättää, se nähdään paaleissa."

Uusiin eduskuntavaaleihin kohdistuikin tällöin niin kotimaan kuin ulkomaidenkin mielenkiinto. Vaalien hallitseva kysymys oli: Mitä tietä nyt eteenpäin? Sota-ajan poliittisen suuntauksen sopivasti miedonnettu jatko, vaiko Paasikiven linja? Äänestäjien oli ratkaistava, pitivätkö paikkansa äskeisten vuosien yhdenmukaistetut väitteet, että koko Suomi muka hyväksyi sodan natsien liittolaisena, vai antoiko kansa päinvastoin hyväksymisensä tuota politiikkaa vastustaneelle suuntaukselle. Henkilökysymykset ovat tällaisissa tapauksissa usein vaikeimmat, ja niin oli nytkin laita.

Pääministerin virkansa puolesta Paasikivi itse piti isänmaallisena velvollisuutenaan tässä kohdin teroittaa kansalaisten mieliin vaalien suurpoliittista merkitystä ja jokaisen valitsijan omakohtaista vastuuta myöskin siitä, millaisia henkilöitä uuteen eduskuntaan valittaisiin. Yleisradiossa pitämässään tunnetussa puheessa — jota "vanhan suunnan" taholta kovasti paheksuttiin — Paasikivi lausui mm.:

"Nyt suoritettavissa eduskuntavaaleissa olisi eduskuntaan saatava viime vuosien erheellisessä politiikassa kulutettujen tilalle uusia voimia, joilla ei ole menneisyyden painolastia, vaan jotka avokatseisesti ja ennakkoluulottomasti voivat käydä käsiksi edessä oleviin tehtäviin. Eduskunnan pitäisi saada, niinkuin on sanottu, 'uudet kasvot'."

Näiden toivomustensa selväksi perusteluksi hän vielä lisäsi: "Vanha totuus on, että ulkopolitiikka kulkee sisäpolitiikan edellä."

Jatkuu.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

[illegible]

HALUTAAN OSTAA

[illegible]

VUOKRATTAVANA

[illegible]

Arvoisa yleisö

[illegible]

Foot & Goring Ltd.

[illegible]

PUHELIN OS. [illegible]

[illegible] Elm St. East — Sudbury, Ont.

SÄHKÖLAGOITUS-URAKOITSIJAT

JÄÄDYTYSLAITTEIDEN MYYNTI JA PALVELUS

24 tunnin palvelus

[illegible]

DIXON BROS.

ELECTRIC & SUPPLY CO.

[illegible] Sudbury

SUDBURYN PIIRIN VÄLITTÄJÄT

City Motors.

[illegible] LORNE STREET SOUTH

Teidän MERCURY, LINCOLN ja METEOR autojen ja MERCURY trokien välittäjä

SAFE BUY

Luotettavien käytettyjen autojen ja trokien koti

Suomalainen myyjä

PUHELIN OSborne [illegible]

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

[illegible]

Lockerbylaisten oma lausunto yhdistämisestä

[illegible]

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS

Vaatimattominen palvelus

Balmoral Kampaamo

[illegible]

[illegible] Elm St. E. — Sudbury

Puh. OS. [illegible]

Penzarpayyt [illegible] Sudburyn alueella [illegible]

[illegible]

Konsertti Wanupin haalilla on siis lauantai-iltana

[illegible]

Ohjelma alkaa kello 8 ip. — Tervetuloa suurelle joukolla!

Aiotteko tulla katsomaan "Isän vanhaa ja uutta"

[illegible]

Toivottavasti näemme oikein suuren joukon haalilla sunnuntai-iltana kello 8. — S.

Perikää postinne!

Vapauden konttorissa oli eilen postia seuraaville henkilöille:

Eino Vähämäki, mrs. Selma Nalli, Onni Hakala, Jack Hymander, "Matkustava", A. Ranta, Emil Ojala, Eino Mäki, Paavo Vuotilainen, Lahja A. Viitala, Wilho Savolainen, mrs. K. Salminen ja Mary Mänty.

Voittivat $1,000

Kaksi Sudburyn seudun asukasta, mm. Eino Peräkylä Copper Cliffistä, voittivat kumpikin tuhatkunta dollaria Irlantilaisista sairaala-arpajaisista, jot-

MITÄ SAVUVAHINKOJEN KORVAUSLAKI SANOO?

[illegible]

[illegible]

Tärkeä huomautus [illegible]

[illegible]

Uusi rakennus[illegible] Sudburyn [illegible]

[illegible]

Taksatarvoja [illegible]

[illegible]

McKimin valtuuston [illegible]

[illegible]

Työn Puiston sauna

[illegible]

SANTAA ja SORAA sekä TÄYTEMAATA

[illegible]

Puhelin OS. 3-0622

[illegible]

T. PIILONEN

McFARLANE LAKE, ONTARIO

McLEOD

MOTORS & EQUIPMENT

[illegible] Larch St. — Sudbury

Puhelin OS. 5-[illegible]

PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 25 VUOTTA

FORD & MONARCH henkilöautoja

FORD KUORMA-autoja ja traktoreita

Suomalainen myyjä

JACKSON & BARNARD

Funeral Chapel — Ambulance

SUDBURY — OS. 3-3611

HAUTAUKSIA ALHAISILLA HINNOILLA

HUOLELLINEN PALVELUS

Edwardsista METSÄSTYS-TARVIKKEITA

KIVÄÄREITÄ, PANOKSIA YM.

ERIKOISUUKSIA

410 GAUGEN HAULIKKO

Mainio pikkuriistalle, kuten pyille, jäniksille ym. ERIKOISUUS 21.95

30-30 KIVÄÄRI

7 kertaa laukeava "CARBINE"-mallinen kivääri isoa riistaa varten. ERIKOISUUS 69.95

STEVENS 12 GAUGEN HAULIKKO 64.95

MARLIN 30-30 KIVÄÄRI päältä ladattava, Deluxe-mallinen 99.00

MARLIN 35 CALIBRE päältä ladattava, Sport-mallinen Carbine 95.00

SUOMALAISIA KAUPPA-APULAISIA

Edwards

SUDBURY LIMITED

69 Elm St. W. — Puh. OS. 3-9521 — Sudbury

Näytteillä huomenna

SUDBURY MOTORISSA

Kauttaaltaan uudistettu!

Nähtävänä uuden näytehuoneistomme ja autoliikerakennuksen avajaisten yhteydessä huomenna

OVIPALKINTOJA JAETAAN VIERAILLE Kello 10 ap. ja 12, 2, 4, 6 ja 9.30 ip.

JOKAINEN TERVETULLUT KATSOMAAN UUTTA 1955 PONTIAC-AUTOA JA CANADAN HIENOINTA JA NYKYAIKAISINTA AUTOLIIKERAKENNUSTA

SUDBURY MOTORS LTD.

PONTIAC - BUICK - CADILLAC - GMC TROKEJA

500 REGENT S. — PUH. OS. 3-8411 — SUDBURY